

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam, 56. szám.
1938. március 11., péntek.

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

Kétezer milliárd

Chamberlain kijelentette nagy beszédében, hogy nézete szerint az az 1500 millió font, amit nemrégén fegyverkezésre szántak, előreláthatólag nem lesz elegendő. Még nem tudja, mennyivel kell ezt az összeget emelni, de az alsóház ismét jelentékeny összegre számíthat.

Egyes lapok szerint mintegy 2000 millió fontra kell gondolni. A mi fogalmaink alig képesek be is fogadni ennek a számnak a nagyságát.

Átlagban 1000 leire kell taksálni egy fontot.

Ami azt jelenti, hogy az újabb angol fegyverkezési kiadások 2.000.000.000.000 leit tesznek ki, vagyis rövidebben 2000 milliárd leit.

Ha tudjuk, hogy Románia költségvetése általában 30 milliárd lei körül mozog évenként, akkor világos, hogy Anglia a jövő évben csupán katonai beruházásokra hatvanszor annyit akar költeni, mint Románia egy évi teljes költségvetése.

Anglia nemrégén bocsájtotta ki a Fehér Könyvet, amelyben beszámol arról, hogy mit költött eddig és mit akar költeni ezután hadfelszerelésekre. Felesleges ezeket a számokat reprodukálni, mert úgy sem lehet bennük igazodni, hiszen a milliók táncolnak az ember szeme előtt. Mi, akik ilyen óriási számokhoz nem vagyunk hozzászokva, úgy sem tudjuk megítélni, mit jelent ez a rengeteg milliárd, angol szemmel. Azt mondhatnók, hogy egy-két, vagy akár tíz milliárd is igazán nem számít már. Ha szegény embernek azt mondják, hogy nem tíz millárdot, hanem csak egy millárdot kell valamire fizetni, nem tud egyebet tenni, mint nevetni, mert hiszen neki az egymillárd is elképzelhetetlen csillagászati szám.

Hagyjuk tehát az összegeket, amikről a Fehér Könyv beszél és inkább próbáljuk megtapasztalni, hogy Anglia mit csinál a sok pénzzel, amit így előteremt.

Természetesen elsősorban a flottát fejleszti Anglia. Ez világos. Anglia gyarmati érdekeiből, amelyek az anyaországgal oly szorosan összeértek, Chamberlain beszédében, mint második vezéreszmét jelezte Anglia számára azt, hogy „szabadon kell tartanunk kereskedelmi utjainkat, amelyekről élelmiszer s nyersanyag ellátásunk függ.” A Fehér Könyv szerint Anglia két új nagy hadihajót, egy repülőgépszállító hajót, négy nagy cirkálót, három kis cirkálót és három tengeralattjárót akar 1938-ban vízrebocsátani. Ezidő szerint 574.000 tonna tartalmu hadihajó egységek állnak építés alatt, holott 1935. évi időszakban csak 139.000 tonnát építettek.

Egyes hírek szerint egymásután hatvan új hajóegységet fognak az angol haderő szolgálatába állítani.

Lord Swinton repülésügyi miniszter jelentésében rámutat, hogy a hadi repülőparban foglalkoztatott személyek száma, amely 1933-ban 30 ezer volt, most 90 ezerre emelkedett. Az angliai (tehát az anyaországi) repülőflotta 1935-ben 52 repülőrajból állott. Ez ma már 123 rajra emelkedett és pedig van 68 bombavetőraj, 30 harci repülőraj, 15 felderítő-osztag és 10 torpedó-flotta. Az elhárító egységekre nézve, amelyek a repülőátadások ellen védik az országot és főleg Londont, a repülésügyi miniszterium nem bocsájt ki adatokat, de jelzi, hogy e tekintetben is óriási haladás történt. A repü-

Megbukott a Chautemps-kormány Leon Blum az új francia kormányelnök

Pesszimista a francia politikai közvélemény Blum újabb kísérletével szemben

A nemzetközi politika új eseménye a Chautemps-kormány legújabb lemondása, amely az általa kért rendkívüli pénzügyi felhatalmazás miatt következett be. A nagyjelentőségű fordulat bekövetkezését közvetlenül megelőző eseményekről az alábbiakban számolunk be:

Chautemps drámai bucsubeszéde

Párisból jelentik: Csütörtökön délelőtt fél 10 órakor Herriot kamarai elnök megnyitotta az ülést, amelyen négyszáz képviselő vett részt. Chautemps miniszterelnök azonnal szólt és a következőket mondotta:

CHAUTEMPS

— Még csak négy nap telt el azóta, hogy ennek a testületnek a bizalmát kértem és azóta olyan események történtek, melyek tiszta társra szorulnak. Nem vagyok elbizakodott és azzal a gondolattal foglalkoztam, hogy távozom, de miután több politikai személyiséggel tanácskoztam, arra az elhatározásra jutottam, hogy alkotmányosan cselekszem akkor, amikor megjelenek a képviselőházban és a szükséges felvilágosításokat megadom. Ezek a felvilágosítások annál szükségesebbek, mert katasztrófális eseményekről terjedtek el hírek olyan beállításban, mintha a kormány ezek miatt kellene távoznia. Ezekből az állításokból semmi sem igaz. Az államkincstárnak nincsenek pillanatnyi nehézségei, az esedékes fizetések biztosítva

vannak, több milliárdos előlegek által és ki kétkedhet abban, hogy a három milliárd frankos nemzetvédelmi kölcsönt nem fogják-e többszörösen túljegyezni? Az a probléma, amely a kormányt távozásra kényszeríti nem új keletű. Nem vezetheti egy kormány az ország ügyeit oly módon, hogy évente 38—40 milliárd frank hitelt vesz igénybe és a közterheket 2 milliárd kamattal terhelje meg.

— Amikor barátom, Georges BONNET pénzügyminiszter Washingtonból hazajött, első dolga az volt, hogy nagy bátorsággal hozzáfogott e kérdés megoldásához és köszönetet kell mondanom szociálista barátimnak, hogy munkájában támogatták. Négy kölcsönt bocsájtottunk ki egy ülészak alatt A

LEON BLUM

katonai költségek 1 milliárd 800 millió frankról 3 milliárd 260 millió frankra emelkedtek és miután az állami jövedelmek nem folytak be pontosan és a költségek emelkedtek, a kormány kénytelen volt a Nemzeti Banktól

lőszemélyzetet is szaporították természetesen mindezzel karöltve. Évente átlag 1500 új pilótát és 13 ezer főnyi legénységet állítanak be. A repülőgépek a legmodernebb típusok. Csak abszolút bevált és kipróbált gépeket iktatnak be a repülőflottába.

Ezzel karöltve Gibraltárt, Adent, Borneót és Hongkongot, a fontos brit támaszpontokat, tekintettel a repülőflotta növekedésére, újból átépítették.

Belisha hadügyminiszter a szárazföldi hadsereg megerősítését is jelenti a Fehér Könyvben. Az angol hadsereg jelenleg 170 ezer emberből áll, ehhez csatlakozik 130 ezer tartalékos és 25 ezer póttartalékos, valamint 150.843

önkéntes, akik azonban csak hébe-hóba végeznek gyakorlatokat. A hadügyminiszter szerint a hadsereg felszerelése, mechanizálása, a tüzérség motorizálása előrehalad és a municiógyárak kezdik megközelíteni a kormány igényeit.

Mindezeket a bejelentéseket számok és összegek kísérik. A jelek szerint Anglia most galoppban akarja behozni eddigi fegyverkezési mulasztásait.

Angol lapok azt írják, hogy az angol nemzet óriási pénztartalékai lehetővé teszik ezt a gigászi építkezést. Ezt el is hisszük. Elvégre az angol állam számára élet és halál kérdése az önvédelem. (H.)

Soha nem látott olcsóság **MUZSAY** férfiruha üzletében, színházzal szemben

Leszállított szabott árak!

előlegeket felvenni. Szándékunk szerint az Autonom Pénztár által kibocsájtandó kölcsönből akartuk az előlegeket visszafizetni. Azt hittem, hogy továbbra is helyemen maradok és megtehetem a kölcsön kibocsájtásához szükséges intézkedéseket, de egyesek, alaptalan izgalmak előidézésével ebben megakadályoztak. A felhatalmazást csakis az ország érdekében akartam igénybevenni. Ekkor kezdtek beszélni THOROZ-REYNAUD-kormányról, egy népkormányról és egy országmentő kormányról, aminek nem volt más célja, csak az én eltávolításom. Egy kormány, melyről ilyen híreket terjesztenek, tekintélyét elveszti. Ugy számítottam, hogy bekövetkezett az az eset, amikor a kormányt a kamara védelme alá helyezhetem s a pénzügyminiszter olyan tervezetet készített, amely gazdasági és pénzügyi újjáépítést célozott és amely egyetlen párt érdekeit sem

sértette volna. A teljes felhatalmazási eljárásra azért volt szükség, mert a nyílt viták következtében a polgárság elvesztette volna bizalmát. Miután ma kellett volna az elagott munkások nyugdíjazásáról szóló törvényjavaslatot beterjeszteni, nem lehetett egyidőben a takarékoskodásra irányuló akaratunkat is kifejezésre juttatni akkor, amikor olyan javaslattal állunk elő, amely milliókat emészt fel.

Chautemps beszédét halálos csendben hallgatták végig a képviselőház tagjai, majd pedig annak befejezése után a miniszterelnök kormányának tagjaival elhagyta az üléstermet. Tíz óra 10 perckor felfüggesztették az ülést, 10 óra 40 perckor pedig Chautemps megjelent az Elysée-palotában és

benyújtotta lemondását Lebrun köztársasági elnöknek, aki azt elfogadta.

Hogyan kapott megbízatást Blum a kormány-alakításra?

Lebrun elnökkel a déli órákban a kormány lemondása után elsőnek Jeanneney, a szenátus elnöke jelent meg, aki távozásakor a hozzája forduló újságíróknak kijelentette, hogy még a baráti fülek előtt is hallgatnia kell. A kora délután Herriot, a kamara elnöke jelent meg Lebrunnál a régi szokásoknak megfelelően.

A kihallgatás után Lebrun elnök

Leon Blum volt miniszterelnököt, a francia szociálista-párt vezérét bizta meg a kormányalakítással.

A francia kommunista párt vezetősége a szociálista párthoz levelet intézett, amelyben a két párt együttes bizottságának haladéktalan összehívását kívánja azzal az indoklással, hogy a két pártnak közösen kell eljárnia. A levélben reményüknek adnak kifejezést, hogy a szociálisták egy véleményen vannak velük a tekintetben, hogy a jelenlegi válság egyetlen lehetséges megoldása

népíroni kormányt alakítani, amely teljes egészében végrehajtja a programot.

Mint ismeretes az előző kormány lemondá-

sát az idézte elő, hogy Chautemps miniszterelnök és a népirotoni többség balszárnya között a felhatalmazási törvényjavaslat ügye körül áthidalhatatlan ellentétek merültek fel. A szociálista párt már szerdán este közölte, hogy a javaslatot ellenzi és ezért Chautemps feleslegesnek vélte a kérdés szavazásra bocsájtását. A kormány távoztása ezuttal egészen szokatlan körülmények között történt. A törvényhozás ugyanis nem szavazással juttatta kifejezésre az akaratát és ezért a válság megoldását a szavazás nyújtotta támpontok elmaradása erősen megnehezíti. Chautemps utódjaként elsősorban Leon Blumot emlegették, de általános az a nézet, hogy képtelen lesz a mai viszonyok között kormányt alakítani. Utána valószínűleg ismét Chautemps-t, vagy Daladiert bízzák meg, de szó van Albert Sarraut esetleges megbízásáról.

A parlamenti jobboldali radikális-csoport Chappedelaine elnökletével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy minden olyan kormányt támogatni fognak, amelyben a kommunista párt nem vesz részt.

A kommunista párt vezetősége levelet intézett a szociálista párthoz, amelyben felhívják figyelmüket arra, hogy a jelen helyzetben fontos a két párt együttműködése és barátság. A munkáspártok ereje ezzel kapcsolatban a demokrácia ereje forog veszélyben — írták. — A jelen körülmények között csak a Népfront politikája biztosíthatja a munkástömegeket arról, hogy nem csorbítják meg jogukat.

Leon Blum is kihallgatáson jelent meg a köztársasági elnökkel. Amidőn elhagyta az Elysée-palotát nyilatkozott a sajtó képviselőinek:

— A köztársasági elnöke megbízott a kormányalakítással — mondotta — és ennek a megbízatásnak eleget szeretnék tenni. Oly kormányra gondolok, mely alapjaiban biztos s amelyik képes magabafoglalni a demokrácia erőket is.

Leon Blum ezután kijelentette, hogy megbeszéléseket folytat. JEANNENEY szenátusi elnökkel, HERRIOT kamarai elnökkel, továbbá CHAUTEEMS és DALADIER-rel is.

A francia szociálista képviselők csoportjának délelőtti ülésén Leon Blum elnök tájékoztatta a pártot azokról az eseményekről, melyek a csoport tegnap esti ülése óta lejátszódtak és elmondotta azt is, hogy milyen körülmények között értesítette Chautemps miniszterelnököt arról, hogy

a párt nem adja meg a felhatalmazást oly kormányra, amelyben a párt nincs képviselve. Végül Blum bejelentette, hogy ha őt bíznák meg a kormány megalakításával elfogadná azt és teljes erejével igyekeznék a megbízatásnak eleget tenni.

A szociálista képviselők csoportjának ülésén résztvettek a párt állandó szervezeti vezetői is és Leon Blum előadása nyomán hosszabb vita keletkezett. A határozati javaslat értelmében a szociálista-párt parlamenti csoportja ragaszkodik a népfront programjának megvalósításához és követeli, hogy az új kormányt az 1936. évi májusi választások során ki került többség alapján alakítsák meg.

Jogegyenlőség

Írta: STELLA ADORJAN.

(Copyright by Aradi Közlöny ana Publicitas Press Service.)

(Hüvös, koratavaszi este. A házaspár most készül elmenni hazuról. Szín: öngysága szobája.)

Férj (beszól a másik szobából): Mi az? Miért kell annyi ideig várni?

Feleség: Rögtön! Már csak a kalapot teszem fel!

Férj (bejön): Azt már ismerem! Nyugodt félóra! (Megnézi a kalapot.) Miféle kalap ez?

Feleség: Új kalap! Nem láttál még új kalapot?

Férj: Sajnos, a te fejedén folyton új kalapokat látok.

Feleség: Mit bámulsz rajta? A színe nem tetszik? Ez a divat: világoskék.

Férj: Hiszen ez szalmakalap!

Feleség (gunyosan): Mit gondoltál, mit rakok a fejemre február végén? Gázmaszkot?

Férj: Künn kétfokos hideg van, mi a csodának kell már szalmakalapot viselni?

Feleség: Mert ez a divat és punktum! Ne tarts fel, kérlek! (Nagy gonddal kezdi mintázni a kalapot a fején.)

Férj: Pardon egy pillanatra. Addig felveszem a kabátomat... (Kimegy és nemsokára visszajön. Nehéz átmeneti kabátot visel és hozzá zsirardi-kalapot. Az asszony megdöbbenéssel nézi.)

Feleség: Mi van a fejedén?

Férj: Nem látod? Szalmakalap.

Feleség: Télen?

Férj: Persze! Nyáron majd kucsmát viselek! (Dühösen.) Mert kérlek alássan, elhatároztam, hogy ezután nem fogok dühöngeni, hanem ha valamire azt mondom, hogy helytelen és te mégsem változtatsz rajta, hát magam is követni fogom a példát! Gyerünk!

Feleség (megbotránkozva): Csak nem képzeld, hogy ebben a maszkban kivonulok veled?

Férj: Akkor ittön maradok! De vedd tudomásul, hogy máfól kezdve egyenlő jogokat hirdetek ebben a házában. Ha te ugy, én is ugy!

Feleség: Mit jelent ez?

Férj: Emlékszel a szombati premierre? Könnyűrogtam neked, ne vedd fel a halványsárga gyöngyruhát, mert a nézőtér nem uszoda. Annnyira ki voltál dekoláltva, hogy mindenki téged bámult!

Feleség: És arra nem gondoltál, hogy azért bámulnak, mert csinos vagyok?

Férj: Viola, te nem csak csinos vagy, hanem szerény is! Nem az arcodat bámulták, nem a frizurádat és nem a szemedet, hanem kizárólag a kivágásodat. A férfiak körülöttünk direkt ovszájban állottak, nehogy elmulasszanak valamit. Nekem ebből elég volt! Legközelebb ha felveszed ezt a ruhát és elől nem takarsz el legalább egy tiz négyzetcentiméteres veszélyes zónát, hát magam is dekoláltan fogok megjelenni a színházban.

Feleség: Megőrültél?

Férj: Egyenlő jogok! A szmókingingemet apacs módra fogom hordani és hátul két oldal külön kivágatom, hadd lássa a világ, hogy nem vagyok horpadtmellű!

Feleség: Fura ötleteid vannak!

Férj: De ez még semmi! Kérve kértelek, ne ragassz magadnak szempillákat, hagy a Garbónak, neki az a kenyere. Mégis megtetted, a bálón seprüket viseltél szempilla helyett! Rendben van! De a legközelebbi bálón az én szempilláim a mellemet fogják verdesni, azonkívül hogy zöldre festetem.

Feleség: Esküszöm, nem vagy normális!

Férj: És mit gondolsz, ti normálisak vagytok?

Valahányszor egy madarat tüzöl a kalapodra, én másnap egy féllibát teszek fel a keménykalapom mellé, köröskörül tepertővel. Hányszor mondtam, ne járjál szandálban, mint egy háremhölgy és huzzál harisnyát az estélyruhához! Nem fogadjál szót! Nézd meg, hogyan leszek öltözve a szombati operához! Frakk mellé sárga szandált öltök, a körmeimet lilára festem és harisnyát egyáltalán nem veszek fel!

Feleség (indul): Elég volt! Gyerünk!

Férj: Türelem! Dührohamot kapok, valahányszor másszínű hajjal érkezel a foudrásztól és mindig azt meséled, hogy tulajdonképpen ez az eredeti! Vedd tudomásul, hogy ha megegyeszer hajszint változtatsz, én lángvörösre festetem a hajam, mint az aréna bohóca! De nemcsak tettekbén, hanem szavakban is követlek!

Feleség (gunyosan): Például?

Férj: Ha legközelebb vendég jön hozzánk és azt mondja Tamásunkra, hogy „milyen nagy fiu már”, még mielött szóhoz jutnál, odakiabálom: „Persze, mert én még egész gyerek voltam, amikor megházasodtam!”

Feleség: Igazán gyere már, mert elkésünk! Béláék várnak!

Férj (kajánul): Szivecském, csak egy pillanatra olvasd addig az újságodat. Meggondoltam magam, mégsem ezt a kék ruhát veszem fel, hanem a szürkét, mert hallom, a Béláé sötétzöld és nagyon útné a zakómat.

CORSO-slágermozgó

Holnap premiet!

Maria Cebotari

a világ legkiválóbb koloratúr énekesnője első ízben filmen

Lányok fehérben

Regény a cári Oroszország arisztokrata köreiből.

A többi főszerepekben: HILDE VON STOLZ, PETROVICH IVAN, GEORG ALEXANDER. Tökéletes hangleadás!

Tökéletes hangleadás!

Uj rendelkezések az állampolgársági felülvizsgálat végrehajtási utasításai között

— Csakis eredeti okmányok alapján lehet résztvenni az igazoló-eljárásban — Milyen a kifogástalan illetőségi bizonyítvány? — Egyszerűsítették a nemoptálási igazolvány kiadási eljárását —

**A kikeresztelkedettek korhatára :
1918. év december 1.**

Az állampolgárság felülvizsgálásáról szóló törvényrendelet végrehajtási utasítása szerdán reggel megjelent a Monitorul Oficialban. A 148. szakaszból álló végrehajtási utasítás részletes magyarázatokkal szolgál a törvényrendelet homályos pontjaira vonatkozólag. Az alábbiakban kivonatolva ismertetjük a végrehajtási utasítás Transilvania s Banatra vonatkozó szakaszait. Ujítás a végrehajtási utasításban, hogy a bíróságokhoz csak eredeti iratokat lehet benyújtani, azonfelül pedig különös érdekességű az a rendelkezés, amely szerint a primáriáknak össze kell állítani a községekben és városokban élő azon zsidók lajstromát is, akik nem szerepelnek az állampolgársági névjegyzékben. A zsidó szervezetek hivatott fórumai megfelelő módon és kellő időben részletes magyarázatokkal fognak szolgálni a zsidó lakosságnak a végrehajtási utasítás értelmében követendő eljárásokról.

A végrehajtási utasítás lényeges pontjai

1. szakasz. Visszaélés, vagy tévedés után szerzettnek minősítik azon zsidók állampolgárságát, akik az állampolgársági névjegyzékbe való felvételük pillanatában ennek törvényes előfeltételeivel nem rendelkeztek.

2. szakasz. Állampolgársági névjegyzéknek nevezendők azon lajstromok, amelyeket az 1934-es állampolgársági törvény feltételei szerint állítottak össze.

3. szakasz. 1938. január 22-től számított harminc napon belül Transilvania, Banat, Crişana, Maramureş, Bucovina primáriái összeállítják az állampolgársági névjegyzékben szereplő zsidók lajstromát, a családfőt, feleségét és a házaspár gyermekait. Tekintettel kell lenni az 1924-es állampolgársági törvény 67. szakaszának 2. bekezdésében tett intézkedések alapján történt beírásokra is. Nem szerepelhetnek a névjegyzékben azok, akiket onnan törölték.

4. szakasz. Zsidóknak tekintendők azok, akik 1918. november 18. (dec. 1.) mőzeshitűek voltak, még akkor is, ha azóta felekezetüket megváltoztatták.

Az 5. 6. és 7. szakaszok a községeket utasítják az esetleges hiányzó állampolgársági névjegyzék beszerzésére, vagy utólagos összeállítására

Kimutatást kell készíteni a névjegyzékben nem szereplő zsidóvaliásu polgárokról

8. szakasz. A kimutatásba fel kell venni mindazokat a községben lakó zsidókat, akik nem szerepelnek az állampolgársági névjegyzékben. Megjelölendők a családfők, gyermekeik és azok, akik 1924-ben kiskorúak voltak. Külön fel kell venni a lajstromba, akik nem tudják bizonyítani, hogy valamelyik község névjegyzékében szerepelnek és külön azokat, akik állítják és bizonyítják, hogy valamely község állampolgársági névjegyzékében szerepelnek. A primáriák a névjegyzék másolatát átküldik az ügyészségnek és a vármegyei prefekturáknak.

9. szakasz. Ahol több bíróval működő törvényszékek vannak, a törvényszéki elnök fogja szétosztani a lajstromokat a járásbírák között. A törvényszéki elnökök egyes betűket fognak kiosztani a bírácoknak.

A 10. szakasz perrendtartási kérdésekkel foglalkozik.

11. szakasz. A bíróság átvizsgálja a primáriák kimutatásait, kiveszi azokat, akik fellebbezés, vagy táblai döntés után jutottak állampolgársághoz és ezt a listát átteszik az ügyészséghez.

12. szakasz. Az állampolgárságot jogérvényesen az nyerhette el, akinek Transilvania, Banat, Crişana, Maramureş, Bucovina, stb. területén 1918. december elsején illetősége volt.

(Ez a szakasz az 1924-es állampolgársági törvény 56. szakaszának megismétlése.)

Jogerősen elnyerhették az állampolgárságot azok, akik nem laktak a fenti időpontban ezeken a területeken, hanem itt lakó szülőktől származtak.

Kik veszítették el állampolgárságukat?

13. szakasz. Elvesztették állampolgársági jogukat, akik 1924. előtt más állampolgárságra optáltak, akár egyszerű aláírással, nyilatkozással, vagy más formában történt ez.

14. szakasz. Az állampolgárságról való lemondás végleges és vissza nem vonható. A férj lemondása maga után vonja a feleség, az apa lemondása pedig a 18 évet be nem töltött gyermek állampolgárságának elvesztését.

15. szakasz. Idegen állampolgárságra optáltaknak tekintendők azok, akik más állam-

Csak eredeti okmányokkal lehet bizonyítani

A 21. szakasz előírja, hogy a kifüggesztéstől számított 50 szabad napon belül kell benyújtani a 20. szakaszban előírt aktákat. Ha a kimutatásban szereplő családfő halott, ugy a feleség, vagy az utód köteles az aktákat benyújtani. Ebben az esetben be kell csatolni az iratok mellé a családfő halotti bizonyítványát és a feleség házasságlevelét. **Az összes akták eredetiben nyújtandók be, hitelesített másolatok semmilyen bizonyító erővel nem bírnak.**

A kérvénynek, amelyhez az akták csatolandók, tartalmazniok kell az aktákat benyújtó nevét és keresztnévét, lakását, valamint a község nevét, ahol a névjegyzékben szerepel és a számot, amely alatt a névjegyzékben megtalálható. Ha a kérvényező az illetékes bíróság területén kívül lakik, ugy az illetékes bíróság területén belül kell kézbesítési címmel megjelölnie. A kérvényre világosan fel kell tüntetni, hogy milyen aktákat tesz le az illető, az akták letételét a bírósági jegyző a kérvényen fogja igazolni.

A 24. szakasz előírja, hogy az 50 napos határidő lejártá után a kérvényező, amennyi-

választói listájában feliratkoztak, vagy ott közhivatalt vállaltak, vagy a hadseregébe be léptek.

16. szakasz. Nem román állampolgároknak tekintendők azok, akik

1. más államokban honosítást nyertek,
2. adoptálás, vagy törvényesítés után más állampolgárságot nyertek,

3. az idegen állampolgárhoz férjhez ment nők, ha nem tartották fenn állampolgársági jogukat.

4. ha a kormány hozzájárulása nélkül külföldi kormány hivatalos tisztségét vállalták.

5. bármily rövid időre külföldi védelem alá helyezték magukat.

6. ha külföldi hadseregbe léptek, vagy külföldi csapatfesthez csatlakoztak.

Az illetőség megszerzése

17. szakasz. Transilvania, Banat, Crişana, Maramureş, Bucovina területén csak osztrák és magyar állampolgárok nyerhettek jogerősen illetőséget.

18. szakasz. Osztrák, vagy magyar állampolgároknak 1918. november 18. (dec. 1.), valamely községben illetőséggel kellett rendelkezniök. Nem veendő figyelembe a fenti időpont után szerzett illetőségek.

19. szakasz. Transilvania, Banat, Crişana, Maramureş és Bucovina területén az illetőséget a területen akkor érvényben volt törvények határozzák meg. (Az 1886-os illetőségi törvény, mely a végrehajtási utasítás függeléke.)

20. szakasz. Az illetőség megszerzésére vonatkozólag dönt a következőképpen:

A fenti területeken állampolgárságra jogosult személyek azok, akiknek

a) a fenti időpontban már megvolt a községi illetőségük és e területen laktak.

b) nem laktak ezen a területen, de erről a területről származtak és szüleik megszerezték és megőrizték illetőségi jogukat valamelyik községben.

Az illetőségi bizonyítványt a helyi hatóságoknak kell kiállítaniok, a bizonyítványban megjelölve azt is, hogyan szerezték meg az illetőséget. Azon helységeken, ahol illetőségi lajstromok vannak, csak az ezekben szereplők kaphatnak illetőségi bizonyítványt és a hatóságok ezekre a lajstromokra fognak hivatkozni.

ben az aktákat nem tudta beszerezni, újabb husz napos határidőt kérhet, ezt azonban a bíróság csak abban az esetben engedélyezheti, ha a kérvény benyújtásának időpontjában a husz napos határidő még nem járt le.

A 28. szakasz szerint a bíró a határidő lejártá után hivatalból megvizsgálja az aktákat és szükség esetén vizsgálatot rendel el az akták valóságának bizonyítására.

A 29. szakasz értelmében, ha az előírt időponton belül a felülvizsgálatra kötelezett semmiféle aktákat sem tett le, ugy a járásbíró az állampolgársági névjegyzékéből való törlést rendeli el.

30. szakasz. Ha az akták nem felelnek meg a feltételeknek, ugy a bíróság elrendeli a törlést.

31. szakasz. Ha az akták megfelelnek a törvényes feltételeknek, ugy a bíróság elrendeli az eljárás lezárását.

32. szakasz. Ha az akták megfelelnek a követelményeknek, de a kérvényező beleütözik a 16. szakasz valamelyik rendelkezésébe, ugy ez esetben is elrendeli a bíróság a törlést.

„URANIA“ premiermozi.

Holnap premier!

Több,
mint film!

Banditák Kinában

Maga az Elet!... a halál pokoltancában...
a kínai háboruban! Kiszmerhetetlen...
rettenetes... lélekzetfojtól... nagyszabású!

Boris Karloff

legmerészebb alakítása! Ricardo Cortez, Vladimir Sokoloff.

Telefonelővét: 12-32.

Visszatérnek a GOLYÁK és a SZERENCSE zászlaját hozzák

Várja őket az állami sorsjáték AURORA sorsjegyárudáinál és ott mind-egyikük megkapja a szerencse egy-egy zászlaját

EGY SORSJEGYET
az **Allami Sorsjátékra**, amely **MÁRCIUS. 15.-én** gazdaggá teszi önt.

A **XVI. sorsjáték házasai**
március 15.-én, április 15.-én,
május 15.-én és június 15.-én.

ALLAMI SORSJÁTÉK
AURORA SORSJEGYÁRUDÁI

HELYI CIM: Aradmegyei Takarékpénztár Rt.

Minden végzést indokolni kell

A 33. szakasz szerint a 29—32. szakaszok alkalmazása esetén a végzést indokolni kell. A bíróságnak világosan rá kell mutatnia, hogy az illetőnek megvan, vagy nincsen meg az előfeltétele az állampolgársági joghoz.

A 24. szakasz előírja, hogy a végzést közölni kell az érdekelttel, a 29, 30. és 32. szakasz esetén a végzést közölni kell a belügyminisztériummal, a 131. szakasz esetében pedig az ügyészséggel.

A 35. szakasz szerint a bírói végzés végrehajtó erejű. A primária a végzés vétele után a törlésre elrendelt egyén nevét egy vonallal áthuzza, a szélére pedig odajegyzi a bírói végzés számát.

Az ügyészség megtámadhatja a megadott állampolgárságot

36. szakasz. Olyan végzés ellen, amely elismeri az állampolgársági jogot, az ügyészség 15 napon belül élhet felfolyamodással. Ebben az esetben az ügyet a törvényszék hármas tanácsa tárgyalja, az ügyész meghallgatásával.

37. szakasz. A törvényszék ítékezésének időpontját hivatalból tűzik ki. A terminus nyolc napon belül közzendő a féllal.

A 39. szakasz szerint a fél a tárgyaláson ügyvéd kíséretében is megjelenhet.

A 40. szakasz szerint, ha a törvényszék a felfolyamodás alapján elrendeli a törlést, ugy hivatalból értesítendő a belügyminisztérium és a primária, amely utóbbi a törlést végrehajtja.

A következő szakaszok előírják, hogy amennyiben a járásbírói végzés a törlést rendelné el, **ugy az illető fél öt szabad napon belül élhet fellebbezéssel.** Az ezután következő szakaszok az erre vonatkozó bírói eljárást szabályozzák.

Külön fejezet tárgyalja a 63—83. szakaszokban azoknak az ügyét, akik nem kerülnek hivatalból revízióra (akik fellebbezés útján vagy bírói döntés útján jutottak be az állampolgársági névjegyzékbe), hanem **csak ügyészi kérés esetében.**

A végrehajtási utasítás 84—137. szakaszai a regáti zsidókra vonatkoznak.

Kik nem kerülnek revízió alá?

A véghatározatok szerint nem kerülnek revízió alá azok, akiket egyénileg, vagy csoportosan törvény útján naturalizáltak, azok, akiket minisztériumi határozat alapján naturalizáltak, akik fel vannak véve a dobrogeai

lakosok jegyzékében és akiknek jogait 1909. április 19, 1910. április 14. és 1912. március 3-ika előtt ismerték el, valamint akiknek állampolgárságát az 1918. évi december 30-iki 3902. számú rendelet törvény alapján ismerték el.

Az ezután következő szakaszok az idézés módjait írják elő.

A 144. szakasz előírja, hogy a főszolgabírók és szolgabírók át fogják venni az állampolgársági lestromok összeírása alkalmából készült előkészítő iratokat, úgy mint kérvényeket, listákat, tablókat, amelyek a listák összeállításának alapjául szolgáltak s ezeket letétbe fogják helyezni az illetékes járásbíróknál.

A végrehajtási utasítás új rendelkezéseinek értelmezése

Amint az állampolgársági felülvizsgálatról szóló rendelet törvény végrehajtási utasításának szövegéből kitűnik, annak egyik lényeges és új intézkedése, hogy

azok, akik 1918. december elseje előtt tértek át a zsidó vallásról más vallásra, nem esnek a felülvizsgálat alá.

Ezeknek ugyanúgy kell eljárniuk, mint a született keresztényeknek, akik véletlenségből a kifüggesztésre került listán szerepelnek. Beadvánnyal kell fordulni a járásbíróhoz és csatolniuk kell annak igazolását, hogy áttérésük 1918. december elseje előtt történt.

Rendkívül fontos újítása a végrehajtási utasításnak az, hogy a már összeállított listákon kívül

még egy lista kerül összeállításra.

Ez a lista két részből áll. Aradi vonatkozásban a listába azokat az Aradon lakó zsidó-vallású polgárokat írják össze, akik egyáltalán nem rendelkeznek román állampolgársággal, míg a lista második részébe azok az Aradon lakó zsidó-vallású állampolgárok kerülnek, akik román állampolgárok ugyan, de nem az aradi, hanem az ország valamely más községében, vagy városában összeállított állampolgársági névsorban szerepelnek. Az utóbbiak neve mellé a listán feltüntetik azt is, hogy

melik állampolgársági névsorban tartják őket nyilván és milyen szám alatt.

Azon aradi zsidóknak, akik más község, vagy város állampolgársági névsorában szerepelnek, ezt megfelelő módon igazolniuk kell és ezért

A 145. szakasz szerint a revíziós eljárás lezárása után a községi jegyző a járásbíró felügyelete alatt két példányban elkészíti az állampolgársági listákat. Az egyik példány annak a járásbírósnak az őrzetében marad, amelyhez tartozik az illető község. Az új névjegyzékbe való beírás csak az előző névjegyzék alapján történik. Az illetékes járásbíró hozzájárulása nélkül semmilyen változás nem eszközölhető.

A 147. szakasz szerint minden ügyirat mentes mindennemű bélyegilletéktől.

A végrehajtási utasítás három függelékkel tartalmaz. Az első függelék az 1886-os magyar illetőségi törvényt, a második függelék az 1863-as osztrák illetőségi törvényt, valamint az osztrák állampolgársági törvényt, míg a harmadik az orosz utlevéltörvényt tartalmazza.

Az utólagos hozzáfűzések

Mint a fenti szövegből látható, a végrehajtási utasítás 20. szakasza két feltételhez köti az állampolgárság elnyerhetőségét: az **illetőség és a nemoptálás bizonyításához.** A nemoptálási bizonyítványt a végrehajtási utasítás szellemében a városi, vagy megyei hatóságoknak kell kiadni, amelyeknél a repatriálási regiszterek vannak kezelésben. **A hatóságoknak nemoptálási bizonyítványt ki kell adniok, annak egyszerű megjelölésével, hogy nyújtott-e be a kérvényező annakidején repatriálási kérelmet, vagy sem.**

Igen nagyjelentőségű a végrehajtási utasítás 148., utolsó pontja, mely érdekes módon nem jelent meg egyidejűleg a végrehajtási utasítás többi szakaszaival. A 148. szakasz, amelyet utólag küldtek át a lapokhoz közlés végett, két bekezdésből áll. Az első bekezdés lezögezi, hogy **az 1938. január 22-én megjelent törvény 39. szakasza, mely előírja a revízió hatálya alá eső állampolgároknak a választói névjegyzékből való törlését, elveszti érvényét, az új alkotmány 99. szakaszának értelmében.**

A második bekezdés hangsúlyozza, hogy **semmitéle más jogosztás nem származhatik abból a tényből, hogy valamely állampolgár állampolgársága revízió alatt áll.**

Ugyancsak utólag tették közé azt a végső utasítást, hogy **a revíziós eljárás végeztével a községek, a jegyzők és a szolgabírók új állampolgársági listát állítsanak össze.**

helyesen teszik, ha a városházához beadvánnyal fordulnak és állampolgársági bizonyítványuk közjegyzői másolatával igazolják, hogy más községben, vagy városban kapták meg annak idején az állampolgárságot.

Abban az esetben ugyanis, ha ezt nem teszi meg, a város illetékes ügyosztálya az elkészítendő névsorban nem tüntetheti fel, hogy állampolgársággal rendelkeznek és azok kategóriájába kerülnek, akiknek egyáltalán nincs állampolgárságuk.

Határozottan kimondja a végrehajtási utasítás, hogy azok, akik annak idején bírói ítélettel kapták meg az állampolgárságot, nem esnek felülvizsgálat alá. Ezekről a járásbírósnak külön listát állít össze. Az ügyészség jogában áll ilyen esetekben is felülvizsgálatot kérni. Az ebbe a kategóriába tartozók helyesen teszik, ha jelenlegi lakcímüket írásban közlik a járásbírósnak.

A végrehajtási utasításból kitűnik, hogy a felülvizsgálásra kerülő állampolgároknak két lényeges kérdést kell igazolniuk:

Az első az, hogy 1918. december elsején az ország jelenlegi területén illetőséggel rendelkeztek, másik pedig az, hogy nem optáltak.

A végrehajtási utasítás 13. szakasza határozottan tisztázza azt a kérdést, hogy optálni csak 1924. február 24-ig lehetett. Az említett dátum előtt való optálás jogi hatálya kiterjed a feleségre is és azon gyermekekre, akik 1924. február 24-én 18 évnél fiatalabbak voltak. A nem-optálást tehát igazolni kell a családonak

és azon gyermekeknek, akik a családfelelő állam-polgársági bizonyítványán szerepelnek, egyben pedig 1924. február 24-ikén már betöltöt-ték 18-ik életévüket.

A tizenhetedik szakasz megemlíti, hogy az, aki 1918. december elsején a jelenlegi Romá-nia területének azon részén, amely akkor Ma-gyarországhoz tartozott, illetőséggel bírt, ma-gyar állampolgárnak kellett lennie.

A huszadik paragrafus azt foglalja magá-ban, hogy mit kell a felülvizsgálásra kerülők-nek bizonyítani? Azoknak, akik itt laktak 1918. december elsején, igazolniuk kell, hogy itt *illetőséggel bírtak*. Azok, akik az említett időpontban külföldön laktak vagy ott tartó-zkodtak, jog szerint román állampolgárok ab-ban az esetben, ha *transilvaniai területen szül-lettek és édesapjuknak 1918. december elsején itt volt illetőségük*.

Az illetőség igazolására vonatkozóan olyan, a város által kiállított bizonyítványt kell bemutatni, amely azt tanúsítja, hogy az illetőnek *1918. december elsején az 1886. évi XXII. törvények mely intézkedései alapján volt bejegyzett, vagy hallgatolagos illetősége*.

Annak igazolására, hogy az illető nem op-tált, Arad és Hunedoara megye lakói számára *elegendő az aradi városháza által kiadott bizo-nyítvány, mivel annak idején mindkét megye számára az aradi városházán működött a re-patriálási hivatal*.

Olyan esetekben, amikor a családfelelő jogán annak gyermekei is megkapták a román állam-polgárságot, *mellékelni kell a gyermekek szü-letési bizonyítványát, valamint a szülők házasa-sági kivonatát* annak igazolására, hogy a gyer-mekek a szóban levő házasságból származnak.

Rendkívül fontos intézkedés, hogy az *össz-es iratokat eredetiben kell beadni*. A végre-hajtási utasítás kimondja, hogy *nem ismerik el érvényeseknek az egyszerű, hitelesség ked-véért ellenjegyzett másolatokat és nem érvé-nyesek a másolatokról készített közjegyzői másolatok sem. Az idegen nyelven írt okmá-nyokhoz mellékelni kell a hiteles fordítást is*.

Ugyancsak fontos az is, hogy azok, akik nem laknak annak a járásbírósnak területén, amely a felülvizsgálás elvégzésére illetékes, *címet jelentsenek be az illető, más városbeli járásbírósnak területén az esetleges idézés, va-lamint a végzés kikézésére végezt. A járás-bíróshoz intézett kérvényen fel kell tüntetni az összes benyújtott iratokat*.

A felülvizsgálat hivatalból történik és *a felülvizsgálat megejtésekor a bíró előtt senki sem jelenhet meg*. Ha valakit a járásbírósnak végzés alapján töröltek az állampolgársági név sorból és ez ellen fellebbezést ad be, *a fellebbe-zés törvényszéki tárgyalásán viszont szemé-lyesen kell megjelennie és ügyvédet csak se-gítségként vihet, de az ügyvéd nem képvisel-heti őt. Ha a fellebbező a tárgyaláson nem je-lenik meg személyesen, a fellebbezést megsem-*

Feltalálta egy aradi asztalos az ártalmatlan katonai lőfegyvert

Dörren, célba talál, füstöt ad, de sebet nem üt az aradi asztalos fegyvere, mert a golyója fából készült — A feltaláló az előzetes katonai kikép-zésen levő fiatalok kezébe szánta az érdekes találmányt

Az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt megjelent számában különös apróhirdetés hív-ta fel figyelmünket. Az apróhirdetés szövegét alább szövegszerűen közöljük:

Egy új modern találmány készítéséhez tőkés társat keresek 100.000 lelig, eset-lez eladnám. Cim a kiadóban. 1189

Felkerestük lakásán a hirdetőt és Borla Vasile 37 éves asztalosmester személyében megismerkedtünk a feltalálóval, aki néhány heti kísérletezés után olyan katonai lőfegyvert készített, amely a családásig hasonlít a Mann-licher-karabélyra, ha lönek vele durran, füstöt ad és megfelelő célzás esetén 50 méterre pon-tosan eltalálja a célt, de nem üt sebet, ha élő-lényt ér, mert a golyója fából van.

Elbeszélgettünk a harcias, de azért mégis jóindulatu találmány készítőjével. Borla aszta-los előadja, hogy volt idő, amikor neki nagy műhelye, több alkalmazottja volt. Most szűkös viszonyok között él. Négy gyermeke van, az egyik, egy kisfiu, most született a szülészeti klinikán. Karácsony előtt kezdett hozzá felta-lálói tevékenységéhez a sokgyermekes és ke-véspénzü aradi asztalosmester. Néhány heti munka után sikerült is előállítania a talá-lmányt: az ártalmatlan katonai lőfegyvert.

Kezünkbe vesszük az érdekes puskát. A csöve rézből van, de hogy jobban hasonlítson a katonai fegyverhez, a feltaláló asztalos feke-tére fényezte. A fegyver tusa diófából készült és igen szép munka. Závárzata kívülről nézve meglepően hasonlít a katonai lőfegyverek zá-várzatához. Egészen véve Borla Vasile fegy-vere, ha valaki kezébe veszi.

első pillantásra pontosan olyan mint egy Mannlicher-karabély.

Borla Vasile működésben is bemutatja érdekes találmányát. Fagolyót vesz elő és meg-tölti a fegyvert. Kérjük, mutassa meg, hogy milyen ez a fa-golyó.

— Nem tehetem, — mondja a feltaláló, — mert az is az én találmányom.

Az ártalmatlan lőfegyver működését azon-ban készségesen bemutatja és rövidesen meg-állapítjuk, hogy Borla Vasile fegyvere 50 mé-terre még egészen jól betalál a célba. Megkér-dezzük, mire szánta találmányát az asztalos.

— A katonai előzetes kiképzésnél nagy a hiány fegyverben, — mondotta. —

A premilitárok katonai fegyver hiányában fa-rudakkal gyakoroloznak.

Az én fegyverem föltétlenül alkalmas arra, hogy az előzetes kiképzéseknél használatba vegyék, mert a fegyverfogásokat igen jól meg-lehet a segítségével tanulni, célozni is lehet vele, ha nem is olyan távoli célba, mint egy ko-moly fegyverrel és mivel lövésnél dörrenő har-got ad,

a katonai kiképzés alatt álló fiatalember-ben a valóságos fegyver illúzióját kelti.

A feltaláló közli velünk, hogy

dum-dum golyót is tud csinálni.

Ez is fából készült és arról nevezetes, hogy *nemcsak akkor durran, amikor kilövik, hanem akkor is, amikor a célba talál.*

Borla asztalos találmánya iránt komoly érdeklődés jelentkezett, mert

Motorca Coriolan, az előzetes katonai ki-képző megnézte az ártalmatlan Mannli-cher-t és azt a neki szánt célra teljesen al-kalmasnak találta.

Hasonlóan igen jó véleménnyel van a talá-lmányról Savu Oasa tanító, volt előzetes kato-nai kiképző, jelenleg cserkészparancsnok, aki alkalmasnak találja a találmányt a cserkészek kiképzésénél való felhasználásra is.

Kérdésünkre közölte velünk az asztalos, hogy amennyiben sikerül neki tőkés társat ta-lálnia, maga kívánja gyártani találmányát. Szá-mítása szerint már néhány százás széria ese-tén

elő tudja állítani darabonként 300—400 lei-ért az ártalmatlan katonai lőfegyvert.

Hogyha nagyobbanyu állami megrendelést kaphatna, természetesen sokkal olcsóbb áron tudná szállítani. A fa-golyókat darabonként 10 baniért tudná szállítani Borla asztalos, aki nem kér többet 10 baninál a dum-dum fagolyókért sem.

Borla asztalos visszavonhatatlanul megin-dult a feltalálók rögs útján. Nem éri be az ár-talmatlan puská feltalálásával, hanem most azon töri a fejét, hogy

feltalálja az ártalmatlan gépfegyvert is, amely percenként 250 golyót röpít, éppen úgy pereg és zakatol, mint a valódi gép-puska, sőt talál is, de emberre, állatra egy-formán veszélytelen.

Az a terve a feltaláló asztalosnak, hogy ugyan-csak ártalmatlan alapon

kézigránátok gyártását is megkezdi.

Elméletileg már készen is van a találmány mert a feltaláló kijelentette munkatársunknak, hogy az ő kézigránátja családásig hasonlítan-fog a valódihoz, hatalmas dörejével fog robbani, de annyira veszélytelen lesz, hogy bármi-kor hajlandó kézigránátját saját kezében fel-robbantani.

Borla asztalos nagy reményeket fűz ta-lálmányaihoz. Hiszi, hogy sikerülni fog tőkés társat találnia és hogy fel fogja karolni cél-szerű puskáját, valamint a most következő ár-talmatlan géppuskát, illetve az ártalmatlan kézi gránátot a hadsereg is. Hiszi, hogy a három találmány jobb anyagi helyzetbe fogja lendi-teni és jut majd kenyér a négy gyermeknek. Annak is, aki ma délelőtt született az aradi szülészeti klinikán . . .

Három amerikai milliárdos-fiu veszi feleségül I. Zog király hugait

A három albán királyi hercegnő amerikai utjának kulisszatitkairól

Newyorkból jelentik: Megírjuk, hogy Zog albán király három huga: *Rubie, Mizejeu és Maxhide* hercegnők közvetlen bátyjuk esküvője után hosszabb tartózkodásra Amerikába utaz-nak, egy olasz hajóval.

Az amerikai sajtó messzemenő követke-ztetéseket fűz a három szép albán hercegnő amerikai utjával kapcsolatban. Egyes lapok azt írták, hogy a hercegnők filmszínésznők lesznek, de ezt a leghivatottabb lap, a „Vari-ety“ cáfolta meg, amelynek társasági rovata irányadó ilyen kérdésekben.

Ugyancsak a Variety közli a három albán hercegnő amerikai utazásának igazi okát és célját. Eszerint a három hercegnőt három ame-rikai pénzfjedelem veszi el feleségül. Meg is írja a lap, a három vőlegényjelölt nevét: *Ford*, az autókirály fia, a fiatal *Vanderbilt* és *Gould* a harmadik jelölt.

A három amerikai milliárdos fiu minden ambíciója az. — írja a Variety — hogy egy,

uralkodó királynak legyen a sógora. Ha még hozzá vesszük, hogy a három albán hercegnő feltűnően szép is, érthető, hogy miért utaznak Zog király hugai Amerikába. A lap szerint a házasság már befejezett tény és még a nyár folyamán hivatalosan is nyilvánosságra hoz-zák a három albán hercegnő eljegyzését.

SELECT: Ma szünet!
Holnap szombaton délután 3, 5, 7-15 és 9-15 órákor
PREMIER!

Eddie Cantor a newyorki Broadway 1. számú sztárja ismét filmre szerződött. Új óriásfilmje a 20. tn. Cen-tury-Foxnál készült, a címe

A bagdadi kalifa

A premier után közölt bíráló ok szerint, **EDDIE CANTOR** ezuttal felemulta önmagát.

CENTRAL: Ma szünet!
Holnap szombaton d. n. 3 órától kettős műsor olcsó helyekkel!

I. A besugó (The squeaker)

Köz kívánatra meghosszabbítottuk EDGAR WALLACE pompás bűnügyi regényéből készült filmváltozatjátéteát.

EDMUND LOWE, TAMARA DESNI, SEBASTIAN SIFAW

CLADETKE COLBERT—MELVYN DOUGLAS ragyogóan szellemes vigjátéka

II. A titkár nő

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

„Csontszív”

Csontból faragott szívvél fogják díszíteni a hölgyek tavasszal a ruhájukat. Szépen faragott csontszívvél, amelyet az igazi szív fölébe tűznek majd fel. Kedves divat, mert azt juttatja az ember eszébe, hogy a szép hölgyeknek van szívéük. Egy bizonyosan van, az, amelyik csontból van és látható és van aztán egy láthatatlan. Van? Ez a nagy kérdés. Legalább is ezen tűnődik az a szerelmes lovas, akít e kérdés a legjobban érdekel. A csontszív, amint a divattudósító közli, különféle színű lesz. Piros, kék, sárga, halványzöld. Viszont az arany meg az ezüst szín teljesen hiányzik a csontszívekről. Tehát a legjobb akarat mellett sem lehet majd azt mondani, hogy a hölgynek aranyból van csontszíve. Legföllebb az igazi. Egyébként: kedves, színes, mókás divat, erre is illik, amit a mézeskalács-szív mellé üzentek valaha, hogy: „Szív küldi szívnék szívesen”. A csontszívre néha jelmondatokat is írnak, vagy a név kezdőbetűit is ráillesztik, de talán többet mond, ha nincs ráírva semmi. A csontszív kezd nagyon elterjedni, úgy, hogy már megszületett az első szójáték is róla. Egy ifjú ember mondta keserűen egy szép leánynak: — „Éppen maga visel csontszívet? Maga — megcsontosodott szívtelen”.

— **IDŐJÓSLAT.** Északnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, fűtősök, különösen az északi részen. A hőmérséklet nem változik.

— **Április 1-én** kezd meg működését az új propaganda-osztály. Bucurestiből jelentik: A minisztertanács határozata értelmében április elsején kezd meg működését az az ügyosztály, amelynek hatáskörébe tartozik a turisztikai hivatal, a rádió, a sajtó, valamint a mozgóképszínházak.

— **A francia követ látogatása** Tătărescu külügyminiszternél. Bucurestiből jelentik: Tătărescu ideiglenes külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Thierry francia meghatalmazott minisztert.

— **A kisebbségi újságírószervezet** hódoló távirata az uralkodóhoz. Az új alkotmánytörvény meg szavazásával kapcsolatosan a különböző intézmények, társadalmi és kulturális egyesületek, szaktestületek megleghangú hódoló táviratban üdvözlöttek II. Carol király öfelségét. Üdvözlő táviratot küldött az Uralkodónak a Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet is, amelynek képviselőitében Sárkány Gábor elnök a következő hódoló táviratot juttatta el a kabinetiroda utján öfelségéhez:

— „A Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet elnöke és a szervezet banai csoportja alattvalói mély hódolattal üdvözlö Felsőgedet az új alkotmánytörvény lelkesedéssel történt megszavazása alkalmából. Királyi Felsőged bölcsességében és atyai igazságosságában szilárdan bízva és hazánkat szeretve hiszünk abban, hogy az új munka gazdag eredményű lesz, a kisebbségi újságírótestület pedig hűséges lojalitással, lelkesedéssel és önzetlen munkával kívánja szolgálni Felsőged trónját és az ország érdekeit”.

— **Sorsjegy nélkül nincs nyeremény!** Vásárláson idejében egy szerencsés Goldschmidt sorsjegyet. Huzás 15-én!

— **Timisoarára** költöznek Radnáról a szentferencendi apolónóvérék. Timisoaráról jelentik: A Szentferencendi apolónóvérék, akiknek Radnán van rendi központjuk, székhelyüket Timisoarara helyezik át. A harmadik kerületben már ingatlan birtokába is jutottak. Egyébként a rend számos tagja működik Timisoarai apolónói minőségben.

— **Megkezdődött az újoncok bevonulása.** Bucurestiből jelentik: Március 10-én az egész ország területén megkezdődött az 1938-as évfolyambeli hadkötelesek bevonulása, amely március 20-ig tart.

— **AZ ARADI ÉPÍTÉSZMÉRNÖKÖK ESKÜTÉTELE.** Az aradi építészkamari tagok pénteken délelőtt fél 12 órakor teszik le az esküt az új alkotmányra. A mérnökkamara tagjaitól Vasile Istratescu vezetőjárásbíró veszi ki az esküt a járásbíró-ságou.

A részvény vége

A kedre virradó éjszaka kairól lakásán. — mint megirtuk — meghalt Tevik Nesszin pasa, volt egyiptomi miniszterelnök. Az elhunyt, aki már hetvenedik életévében járt, valamikor nagy szerepet játszott Egyiptom politikai életében. az utóbbi időben azonban egy romantikus szerelmi ügy hőse volt. Az előrehaladott koru Nesszin pasa beleszeretett Hübner ismert bécsi szállótulajdonos gyönyörű szép 17 éves leányába. Nesszin pasa el akarta jegyezni Hübner Máriát, aki a múlt év végén el is utazott Kalróba. Ugy terveztek, hogy decemberben megtartják az eljegyzést, Nesszin pasa rokonsága azonban közbelépett és megakadályozta az eljegyzés megtartását. A rokonoknak sikerült rávenniük Tevik Nesszin pasát, hogy orvosokkal vizsgálta meg magát. A vizsgálat eredménye annyira lesújtotta a volt miniszterelnököt, hogy lemondott házassági tervéről.

— **Asociatia Generală a Pensionarilor Casel Muncii CFR** közli, hogy a március havi nyugdíj-fizetés a CFR-palotában a következő sorrendben fog lefolyni: március 14-én a CFR nyugdíjasok a 251-es sorszámától az 509-esig, március 15-én a CFR nyugdíjasok 1-től 250. sorszámig. Március 16-án délelőtt a volt ceanadi-nyugdíjasok 112-től 224-ig. Ugyanaznap délután a volt ceanadi-nyugdíjasok az 1-es sorszámától a 111-esig. A nyugdíj-fizetések délelőtt 8-tól 12-ig, délután 4-től fél 7 óráig tartanak.

Báby kelengyék, gyermek ruhák és kabátok,

legújabb modellek, kézen és méret után

ELIZA speciális báby és gyermek divatruházban

Ceanadi bankpalota

Nagy választékos raktár, olcsó árak!

— **NAGYBŐJTI ZENETILALOM.** Bucurestiből jelentik: Március 11-én a nagybőjt első péntekére való tekintettel mindennemű zenés mulatság, mozi és színházi előadás szigorúan tilos. A kávéházakban is tilos a zene. A nagybőjt utolsó hetében, csütörtökön, pénteken és szombaton ugyancsak szigorú zenetiltalom lesz.

— **Éveken át székszorulásban szenvedő** egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejőnek, ha reggelként felkeléskor és esetleg lefekvés előtt is egy-egy félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **Huszmillió frank értékű gyémántot** laptak egy antwerpeni gyémántcsiszoló cégtől. Brüsszelből jelentik: Egyik antwerpeni gyémántcsiszoló cégtől 20 millió frank értékű gyémántot elloptak. A lopás titokzatos körülmények között ment végbe. A rend őrség egyelőre nem hajlandó a nyomozás közelebbi részleteiről felvilágosítást adni.

Felreértés

— Köszönöm, kedves uram... Jólesik látni, hogy vannak még udvarias emberek..

— **Meghalt Déri Miksa, a váltóáramu transzformátor feltalálója.** St. Moritzból érkező távirat szerint 84 éves korában meghalt Déri Miksa. a múlt század egyik legnagyobb magyar technikai zsenije. Déri a Ganz-gyárban kezdte pályafutását, ahol Bláthy Tivadar Ottóval és Zipernovszky Károllyal együtt a híres „agytröszt”-öt alkották. Ez a három ragyogó technikus a nyolcvanas évek táján egész sereg korszakalkotó találmánnyal lepte meg a világot. E találmányok közül legjelentősebb a váltóáramu transzformátor. Az elektromos transzformátor alapelve Faraday óta ismeretes volt, de gyakorlati alkalmazása a három magyar mérnök nevéhez fűződik. A nagyvárosok elektromos megvilágítását ez a találmány teszi lehetővé. Később kilépett a Ganz-gyár kötelékéből és a Nemzetközi Elektromos Társaság szolgálatába lépett, amely vállalat Bécs áramszolgáltatását látja el. Hatalmas adminisztratív munkája mellett még az elektrotechnikai szabadalmak egész sorával javította lépésről lépésre a nevével elnevezett motor szerkezetét. Élete utolsó tizenöt esztendejét visszavonultságban töltötte. Halála hírére az egész nemzetközi tudományos világ mély megrendüléssel fogadta.

— **FILMRE VISZIK D'ANNUNZIO EMLÉK-IRATAIT.** D'Annunzio hagyatékában megtalálták a nagy költő memoárjait. Ezek az emlékiratok sok rendkívül érdekes és ismeretlen adalékot foglalnak magukban, nemcsak D'Annunzio életéből hanem az elmúlt évtizedek politikai fordulatairól és művészi világáról is. Külön érdekességet ad az emlékiratoknak, hogy nem könyv-alakban fognak először megjelenni, hanem megfilmesítve kerülnek a nyilvánosság elé. Egyik amerikai filmgyár már meg is vásárolta a becses kéziratot.

— **Halálozás.** Csatlós Ignác 83 éves korában elhunyt. Halálát a kiterjedt rokonság, a barátok és ismerősök gyászolják. Temetése folyó hó 11-én délután 5 órakor lesz az „Eternitatea” (Felsőtemető) halottasházából.

— **Elkészült a rövidhullámú állomások táblázata.** A rövidhullámú műsorok hallgatásához nélkülözhetetlen a pontos, minden adatot felölelő rövidhullámú táblázat, amelyet most, pénteken meg jelenő számában ad közre a Rádióélet. Valamennyi számbajöhető, összesen tehát több száz rövidhullámú adóállomás pontos adatát sorolja fel a Rádióélet hullámhossztáblázata, amely a bruxellesi mérőhivatal legújabb megfigyelései alapján készült, tehát a pontos és való helyzetet tünteti fel. A Rádióélet kiadóhivatala, Budapest, Sándor-u. 7. bárkinék készséggel küld ingyen mutatványszámot — külföldre is.

— **Nagy siker Gaál Franci első amerikai filmje.** A „Variety” január 12-iki száma félhasábos cikket közöl Gaál Franciska „Buccaneer” (Kalózkisasszony) című filmjének neworleansi premierjéről. A lap kritikusa Gál Franciskáról a következőket írja: A Paramount új európai importja, a kis Gaál Franciska, nagyszerű impressziókat keltett a holland leány hálás szerepében. Minden előjel szerint — új világhír szárnyal a hollywoodi partok felől.

— **AZ UTOLSÓ PERCBEN!** Sajnálatos kellemtelenség érte a helybéli Urania-mozit. A szombati napra hirdetett „Walewska grófnő” c. filmet váratlan behozatali formáság miatt nem tudta műsorra venni. Az utolsó percben sikerült azonban megszerezni a legnagyobb bucurestii filmsikert kár pótlásképpen. A filmművészet három legnagyszerűbb képviselője, Boris Karloff, a rég nem látott Ricardo Cortez és az Amerikában vendégszereplő Wladimir Sokoloff játsszák a főszerepeket a „Banditák Kinában” c. aktuális, nagyszabású filmremekben.

— **Megélnékült a borpiac.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium szőlészeti vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint az egész országban megélnékült a borpiac.

— **A tornaegyesület** turista osztálya március 13-án, vasárnap két turát indit Arad-Podgoriára. Első tura: indulás a reggel 5 órai villamossal, utirány megbeszélés szerint. Vezető Sándor Isván. Második tura: indulás reggel 8 órai villamossal, utirány: Cuvin, Sünx-völgy, Schmidt-forrás, Brădisor, Radna. Vezető: Pintér László. Előkészületben március 27-én a negyedik Csillagtúra, melynek terve az egyesületi helyiségben megtekinthető. A kerékpárosokkal együtt tíz tura indul, színhely a Căsoaia-i menedékház. A dalkör minden hétfő este tartja próbáit.

Betegh Béby

egyetlen művészi fellépése önálló estély keretében az Iparos Otthon nagytermében: Március 16-án.

Vannak-e Önnek lábfájdalmi?

Keressen **Salvator** talpbetét
fel a **Salvator**-cég osztályát
Arad, P. Avram Iancu 21. sz. — Telefon: 15-71
Figyelje vasárnapi felvilágosító közleményünket!

Osztatlan részvét nyilatkozott meg a tragikus-végű Halász Dezső temetésén

Dr Vágvölgyi Lajos főrabbi, Lakatos Aladár, Pacurararu Brutus, Domán Sándor, dr. Weil Károly és Örfi Gyula dr. megható bucsubeszédei

Márványtáblával örökítik meg a csásói menedékház
Halász Dezső emlékét

Halász Dezső, a tragikusan elhunyt aradi nagykereskedő temetésére, csütörtökön délután többszáz főnyi közönség gyűlt felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül össze a régi izraelita temető halottsházába előtt. A régenlátott nagyszámú gyászoló közönség őszinte együttérzése mutatkozott a mélyen sujtott családtagokkal szemben, akik az elhunyt nagykereskedő koporsóját megtörve, zokogva vették körül. A család más városokban lakó tagjai mind megérkeztek. A halottsházat gyászdrapériával vonták be, a szobát pedig megtöltötték a hatalmas virágkoszorúk, melyeket utolsó üdvözlétként küldtek rokonok, barátok és ismerősök a korán eltávozott Halász Dezsőnek.

Három óra alig mult el néhány perccel, amikor Weisz Sándor főkantor gyászéneke mellett elhelyezték a koporsót a halottsház előtti térségen. A gyászolóközönség addigra teljesen ellepte a kis térséget, s a sirok közötti utak is a tömegtől feketélték. A templomi énekgyászéneke után Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi lépett a szószékre és megható, szivbemarkoló gyászbeszédet mondott.

Egyetlen családdá forrasztotta össze a gyász azt a sok ezer embert, — mondotta a főrabbi többek között —, akik szeretettel, együttérzéssel veszik körül a legnagyobb fájdalmat érző családtagokat. Könnyű nektek testvéreim; szótlanul gyászolhattok, sirathattok, de milyen szavakat vegyek én ajkamra?

A továbbiakban megrázó szavakban ecsetelte azt a harmonikus, békés, dolgos életet, melyet olyan tragikusan tört ketté a halál, majd beszédét a főrabbi így fejezte be:

— Adassék békeség az ő korán elfáradt testének!

Vágvölgyi Lajos dr. után Lakatos Aladár az aradi Zsidó Hitközség elnöke, az aradi Általános Takarékpénztár ügyvezető igazgatója bucsuztatta az elhunytat és beszédét így kezdte:

— Hőfőhár mezőről száll a te hőfőhár lelked a magasság felé...

Sirástól-fójtott hangon beszélt Halász Dezső nemes lelkéről, nemes gesztusairól és arról a páratlan egyszerűségről, amellyel úgy tudott adakozni, mint kevesen. Bucsuzott a Zsidó hitközség, a Chevra Cadisa, valamint annak a szűkebb baráti körnek nevében, amelynek minden tagjához Halász Dezsőt testvéri szeretet fűzte, valamint saját nevében, mint aki három évtizeden keresztül volt testi-lelki jóbarátja.

Lakatos Aladár után Pacurararu Brutus, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára mondott bucsuztatót román nyelven a kamara és a tőzsdebiróság, melynek Halász Dezső tagja volt. — nevében. Őszinte szavakkal emlékezett meg az elhunyt nagykereskedő páratlan kereskedői képességeiről, munkásságáról és arról, hogy a harctereket megjáró erős fizikumú férfit milyen megmagyarázhatatlan gyorsasággal távozott az élők sorából.

Domán Sándor a Kereskedelmi Testület elnöke, mint a testület volt alelnökétől vett szivhez szóló bucsút.

— Akikre a legtöbb szükség volna: a fiatalok, a jók, a lelkesek, a dolgosok, — mondotta beszéde során, — mennek legelő; ők mennek a „halottak életén túl azonban összeforrva voltunk együtt a mi zsidóitól mi, akik a magánéletben is közel, a magánéletben túl azonban összeforrva voltunk együtt a mi külön közéletünkben, a kereskedő-ügyekért való munkában.

Dr. Weil Károly ügyvéd az SCA. (Carpatina-turista egyesület) nevében a következőkkel kezdte gyászbeszédét:

— Szívvel-leléssel közénk tartozó turistatestvérünk volt. Az általa annyira imádott természet hatalmas ereje győzte le azt a fizikumot, amely játszi könnyedséggel tette túl magát a legnagyobb fáradtságokon és érte el a legszebb turista teljesítményeket.

— Turistatestvérünk, Halász Dezső, nagy turára indultál, ahonnan nincs visszatérés! — Beszéde végén bejelentette, hogy az egyesület a csásói menedékház falában márvány-táblával örökíti meg Halász Dezső emlékét.

Az SGA nevében Örfi Gyula dr. rövid, megható bucsuztatót mondott. Elmondotta, hogy a szabad természet ölen gyászolja meg majd az aradi tornászok Halász Dezsőt, akit a kérelhetetlen sors kiragadott a turisták soraiból.

A beszédek és a templomi énekgyászéneke elhangzása után megindult a végeláthatatlan menet a nyitott kriptá felé. A Färber-család földalatti kriptájáról lekerült a hatalmas köfedőlap, hogy alatta örök nyugovóra térjen Halász Dezső teste.

A koporsóra-küldött koszorúk közül a következő feliratait sikerült feljegyeznünk: Colegului unaním regretat, Desideriu Halász: Bursa de măr-furi Arad. — Felejtethetlen főnökünknek: Färber-cég alkalmazottai. — Drága jó apukánknak: Erzsi, Imre, Agi. — Felejtethetlen Dezsőnknek: Irén és Viki. — Utolsó üdvözlét: Szmolenszky Bódog. — Szeretett Dezsőnknek utolsó üdvözléttel: nagymama. — Örök barátsággal: Bözsi, Dezső. —

Femina

fodrászszalon,
kozmetika kft.

BUDAPEST

Hajfestés, E lapra hivatalosok 10 százelek engedménybenrészestülnek.

IV. Párisi-utca 1. Telefon: 18-85-15

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 13.52 és fél, London 21.60, Newyork 431.16, Brüsszel 72.88, Milano 22.67 és fél, Amszterdam 240.87 és fél, Berlin 174.02 és fél, Prága 15.14, Varsó 81.75, Belgrád 10.00, Bucureşti 3.25.

— Román-olasz kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A Rómából érkezett hírek szerint a közeljövőben megkezdődnek a román-olasz kereskedelmi tárgyalások azzal a céllal, hogy létrehozzák az új román-olasz kereskedelmi és fizetési-egyezményt. Előre láthatólag e hó végén utazik Rómába az a bizottság, amely a tárgyalásokat román részről lefolytatja.

— Őszinte részvét mellett kísérték utolsó útjára özv. Luttwák Izsáknét. Csütörtök délután háromnegyed két órakor kísérték utolsó útjára tisztelőinek, ismerőseinek őszinte részvéte mellett özv. Luttwák Izsáknét az aradi orthodox zsidó temető halottsházából. A közvetlen rokonok mellett nagy számban vették körül a koporsót a tisztelők, akik eljűttek, hogy utolsó kegyeletüket lerójják az elhunyt iránt. Schreiber Joachim orthodox főrabbi megrázó gyászbeszéde után elindult a sir felé a gyászmenet, majd pedig örök nyugalomra helyezték özv. Luttwák Izsákné földi maradványait.

— Pintér Böske érdekes irodalmi vállalkozása. Budapestről jelentik: Érdekes vállalkozásba kezdett Pintér Böske, volt ardeali primadonna, aki számos sikerét Aradon aratta. Pintér Böske négytagú társulatot szervezett, mely a magyarországi városokban ardeali írók, költők és zeneszerzők műveit fogja ismertetni. A kis társulat magasszínűnek ígérkező kultúrtevékenységét nagy érdeklődés előzi meg.

— Román repülőjárat Pöstyéntüredőbe. A napokban fejezte be a Csehszlovák Légiforgalmi Társaság előkészítő munkálatait az ezévi repülőjáratok részleteire vonatkozólag. Pöstyénben naponta nyolc gép fog leszállni, illetőleg startolni és pedig némcas csehszlovák repülőgépek, hanem román és orosz gépek is. Információink szerint Pöstyénföldön a következő repülőjáratok fognak bekapcsolódni: Prága—Pöstyén—Uzhorod—Cluj—Bucuresti és vissza. A pöstyéni repülő-állomást természetesen meggyőzőbbítják, az állomásnak külön meteorológiai megfigyelője, külön rádióállomása is lesz. A repülőforgalom már május elején indul meg.

Directiunea Balcan: Impex S. A. — Ultima Salutare: familia Păncotan. — Fájó emlékezéssel: Fischer Aladár, — Dezsőnek szeretettel: Molnár- és Haász-család. — Membrului ei distrus Desideriu Halász: Camera de Comerţ şi Industria Arad. — Isten vele: Hilbert-család. — Az Aradi Kereskedelmi Testület alelnökének kegyelettel. — Emlékedet megőrizük: Cărpătina egylet. — A szép, jó barátunknak utolsó üdvözléttel: Sebestyén Ede. — Szeretett Dezsőnknek: Mutter. — Drága jó Dezsőnknek: Irén, Giza. — Regrete eterne Yolles et Finkelstein, Galaţi. — Jó Halász ur, Isten vele: Utolsó üdvözléttel: Groglott család. Barátunknak: Brasch Erzi és Aladár. A kedves barátunk: Vitos-család.

Halász Dezső ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Fringian Eduard 1000 lei, Färber Bernátné, Timiş. 500, Tauszig József, Timiş. 500, Braun Ernőné, Timiş. 500, Färber Jenő és neje, Tim. 500, Halász Antal, Timişoara 500, Halász István, Timişoara 500, Szenes és Schwartz 500, Ciry Aurel 500, Pacurararu Brutus 500, Polycron 500, Azuroi 500, Fodor Vilmos 500, dr. Fischer Jenő 500, Balkán Impex, Timişoara 500, Lakatos Aladár 500, Grünstein Armin 500, Gladys, Cluj 500, Luttwák és Abromovits 500, Szatmári és Jakobovits 300, dr. Székely Lajos 300, Gutmann Aladár 300, Busztin Sándor 300, Győző Gyula 300, Molnár Ödön 300, Kompász József 300, Lichtmann Ferenc 250, Barthmes Viktor 200, Kondor László 200, Dobozi piskótagyár 200, Dózsa Dezsőné 200, Kovács Károly és neje 200, Szabó József kertész 200, Kardos Miklós utóda cég 200, Färber Miksa 200, Kádár Aladár 200, Grosz Józsefné 200, Grünberger Jenő 200, Lefkovits-család 200, Smolenczi Bódog 200, Künstler Lili 200, dr. Herzog Sándor 200, Auerbach Béla 200, dr. Kupfer Miksa 200, Grosz Miklós, Timişoara 200, Hacker László 200, Szigeti Oszkár 200, Flam Miksa örökösei 100, Schulhof Lajos 100, Herbstein Lajos 100, Bruder-cég 100, Nasitz Márton 100, Gutfraid László 100, Molnár József 100, Weiszberger Henrik 100, Holzer Jenő 100, Standard Oil komp. 100, Singer István 100, özv. Jellinek Adolfné 100, Mandel Péter 100, Engel Gyula 100, Leichtmann Jenő 100, Gartner S. Sándor 100, Lichtmann Manóné 100, Holló Frigyes 100, dr. Sternheim Béni 100, Vas Antal 100 dr. Székely László 100, Păuţiu Pavel 100, Mihail Leocuţa 100, Mandl Ferenc 100, Cuzmanu Sandru 100 lei.

— Parecz György dr. tanulmánya egy budapesti folyóiratban. „Magyar Szemle” címen Székü Gyula és Bethlen István gróf szerkesztésében magasszínű folyóirat jelenik meg Budapesten. A folyóirat legújabb számában több értékes közlemény között Parecz György dr., ismert aradi ügyvéd figyelemreméltó cikke is szerepel. Parecz dr. tanulmánya igen nagy irodalmat felölelő tájékozottsággal a mai ardeali magyar társadalomról ad képet. Bemutatja az ardeali magyar arisztokráciát és földbirtokos osztályt, az ardeali falvak magyar földműveseit és a középosztályt, amelynek legnagyobb szerepe van a mai ardeali magyar társadalom politikai és kulturális megmozdulásaiban. Nem felejt ki tartalmas rajzából Parecz dr. az iparosokat sem, akiknek fontos szerepét szintén értékeli. A tanulmány a rendelkezésre álló statisztikai adatokat lelkiismeretesen felhasználja.

— Zenekar-vezetők figyelmébe. Az aradi rendőrségi illetékes ügyosztálya felszólítja a zenekari vezetőket, hogy pénteken, március 11-én, délután 6 órakor jelenjenek meg a központi rendőrség 10-es számú szobájában. Az érdekeltek vigyék magukkal miniszteri engedélyüket is.

— Betörők jártak egy aradi fogorvos lakásában. Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak az egyik aradi fogorvos lakásában. A kellemetlen látogatók mintegy 30 ezer lei értékű ruhaneműt vittek magukkal. A rendőrség a nyomozás érdekében a károsult nevét egyelőre nem közli a nyilvánossággal.

— Szenvedő beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserű vízzel is nagyon könnyű, lágy belkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

— Klutalták a márciusi fizetéseket és nyugdíjakat. Bucurestiből jelentik: A márciusi nyugdíjakra és fizetésekre vonatkozólag ma aláírták a kifizetésekről rendelkező királyi dekrétumot, Március 10. és 30-ika között 276 millió leit fizetnek ki.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piaţa Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)

BERGER gyógyszer-tár, Saguna ut BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben

Mi történik a vérző Szovjet-Oroszországban?

A forradalom felfalja fiait!

Az Aradi Közlöny új cikksorozata a szovjet monstrepörök kulisszatitkaikról
Irtta: Nicolaus Basseches (Amszterdam)

Tavaly előtt július óta, mikor a kormányon lévő kommunista párt kebelében a Zinovjev—Kamenyev per szenzációs formájában hirtelen felszínre jutott a lappangó ellenzéki mozgalom, ez a harc egyre növekedő feszültséggel fejlődik tovább. A világ az előtt a sajátságos színjáték előtt áll, hogy az uralkodó párt és az államhatalom legfőbb vezetőit és az alvezéreket nemcsak egyre-másra elcsapják hivataluktól, hanem erőszakoltan rendezett nagyszabású bűnperek lefolytatása után tömegesen ki is végzik.

Ezeknek a bűnpereknek pszichológiai hátterét és mozgató rugóit a világ nem képes megérteni. Nem az a meglepő a dologban, hogy a bolsevik táborában ellenzék is van és az sem, hogy ezeket üldözik. A sajátságos az, hogy milyen elszánt vehemenciával sújt le az államhatalom az ellenzékre és hogy milyen széles körre terjed az üldözés.

Már a forradalom első napja óta jelentkezett a bolsevista pártban az ellenzék. Eltekintve Trockij csoportjától, amely mindig elkülönítette magát a pártban, az első ellenzéki megmozdulás a bresztli-tovszki béke miatt ütötte fel fejét és majdnem pártszakadásra vezetett. Azután egymásután következtek a különféle hasonló mozgalmak. Az egyiknek „munkás ellenzék” volt a neve, vezetője pedig Kollontaj asszony, a jelenlegi diplomata, a másik elnevezte magát „nemzeti ellenzéknek” és a Szovjetunió minden részében követőkre talált.

Minden ilyen esetben sikerült békét teremteni, mindössze az történt, hogy az egyes ellenzéki vezéreket elmozdították politikai állásuktól. Emlékezetes például, hogy mikor Trockijt sikerült kiszorítani a pártból, a számottevő ellenzéki férfiakat azonnal kenyeretkelték le, hogy magasabb állásba nevezték ki őket. Ez történt Rakovszkival is, akit előkelő belpolitikai tisztből nagykövetnek küldtek a külföldre.

Mi tehát a magyarázata annak, hogy a mostani harc annyira elkeseredett, olyan véres és olyan hatalmas lett? Alapjában véve totalitárius államban ezek a fejlemények egészen természetesek. Mikor Lenin felépítette az osztálydiktatúrát, a mindenható uralom nem egyforma nyomással szorongatta a lakosság minden rétegét. Legálább is a párt tagjai szabadon nyilváníthatták véleményüket és bárki érvényesülhetett, ha arravaló volt. Magát a munkásosztályt nem sújtotta túlságosan a diktatorikus uralom nyomása. A terror majdnem kizárólag a vagyonos osztály és a gazdag parasztság ellen irányult, mivel pedig semmi akadály nem volt a diktatorikus uralomnak, az nemhogy gyengült és enyhébb formákat öltött volna, éppen ellenkezőleg és természetesen elfajult. A terrorizmus nyomás, amely kezdetben a dolgozó intelligenciára nehezedett, hovatovább a munkásosztályt is szorongatni kezdte.

Sztalin pálfordulása

A Szovjetunió egész népessége körülbelül 1927 óta egy mindinkább személyi diktatúrává hatalmasodó önkényuralom terrorista nyomása alatt állott. Mikor azután megkezdődtek a harcok a párt kebelében és különösen, mikor a trockijisták külön csoportba tömörültek, amely ellen elszántan szállott szembe Zinovjev és Kamenyev csoportja, majd Bucharin és Rykov párttöredéke, akkor a terrorizmus nyomás a kommunista párt egyes köreire is kiterjedt. Odafejlődtek a dolgok, hogy létrejött a Bucharin—Rykov—Sztalin triumvirátus, amely szembeszállott Zinovjev és Kamenyev csoportjával, azután Sztalin cserbenhagyta két vezető társát és új táborokarával Rykov és Bucharin ellen fordult, a párt kebelében pedig ez a harc végleg megölte a demokráciát. Nem egyformán oszlott meg a terrorizmus nyomás a párt és az állam legfőbb vezéreire és az egykori ellenzékiekre, s éppen azok, akik hitték és hirdették, hogy az ő forradalmi lendületük és teremtőerejük hozta létre a forradalmat, most háttérbe szorultak vagy közepes állami hivatalokba süllyedtek.

Befolyásukat teljesen elvesztették, velük szemben érezte legfőképpen irgalmatlan nyomását az egyéni diktatura új uralma. De nem ők voltak az egyedüliek, akik a mindenható egyéni uralom sújtó keze alatt nyögtek és nem is lefelé, a nép alsó szélcs rétegeire, mint inkább a legfőbb vezetőkre és a párt kiváltságos felsőbb rétegeire gyakorolt

nyomást az önkényuralom. Egyes puffogóan hangzatos mondatokat a paraszt, a munkás, a kishivatalnok is meg tud tanulni az újságokból és tömeggyűléseken elő tudja adni ezeket a frázisokat: ezektől a kisemberektől egyebet nem is kíván a terroriztikus államhatalom, annál többet követel azonban azoktól, akik magasabb állást töltenek be. Nekik szigorúan alá kell magukat rendelniök, vakon kell követelniök az utasításokat, ki kell kapcsolniök egyéni véleményüket és meggyőződésüket, mert egyedül csak Sztalinnak lehet véleménye és meggyőződése és ha valami nem sikerül vagy nem úgy sikerül, mint ahogyan a mindenható diktátor

Az első félóra megoldhatatlan problémája

Aztán kisebb csoportok képződtek diákokból és tanult munkásokból, időközönként összejöttek és teázgatva beszéltek meg a dolgok folyását. Az csak természetes, hogy minden ilyen csoport kereste azokat, akik hasonló véleményen voltak. A csoportok egyre szélesebb körre terjedtek és külön ideológiát gondoltak ki maguknak. Az a csoport, amely Zinovjev körül gyülekezett, vissza akart térni a klasszikus forradalomhoz, Radek és Pjatakov pedig éppen úgy mint Trockij, szerették volna az orosz forradalmat visszaterelni a tiszta osztálydiktatúrára. Rykov és Bucharin ösztönösen hirdették azt a tant, hogy fel kell szabadítani a parasztságot. A katonák csoportjai „reálpolitikát” emlegettek. De egyben valamennyi csoport megegyezett: egyformán gyűlölte a bitorlót. És így minden megszervezettség és előre kitűzött cél nélkül kezdi mindegyik csoport a fonalat két irányba fonni: keresi a kapcsolatot más ilyen ellenzéki centrumokkal és igyekszik érintkezésbe jutni a tömegben a hasonlóan gondolkodó elégedetlenekkel.

Alapjában véve eddig még semmi sem történt. A szovjetbirodalom hatalmas urának ielfogása szerint ezek összeesküvők, akiknek csak egyetlen kézzelfogható programjuk van: Vesszen Sztalin.

Az őrjöngő Jezsov

Azt hinné az ember, hogy a magasrangban lévő funkcionáriusok valamelyike könnyű szerrel eltehetné láb alól Sztalint. Amde a titkos rendőrség az egész orosz életet teletűzdelte kémekkel. Európai ember nem is tudja elgondolni, hogy milyen sűrű ez a kémhálózat, hogy milyen nehéz a Szovjetunióban a személyes érintkezés. Arról tehát szó sem lehet, hogy az ugynevezett összeesküvő centrumok valami gyakorlati tervet, cselekvési programot eszeljenek ki. Még néhány évvel ezelőtt nem lett volna nehéz Sztalint eltenni láb alól. De mi történik a következő félórában?

Hogy lehessen a kormányhatalmat megragadni és megakadályozni, hogy egy új diktátor kerüljön az élre, valaki a Sztalin-csoportból, tegyük fel Sdanov, a leningrádi pártvezér, akit amúgy is Sztalin utódául emlegetnek.

És mialatt titokban tanakodnak, hogy miképpen lehetne az akadályokat elhárítani és embertől-emberig, csoporttól-csoportig valamiben megegyezni, a titkos politikai rendőrség az egyik „tea-összeesküvést” a másik után leplezi le kitűnően megszervezett kémrendszere segítségével. Összeül a nagy vértörvényesek. Megkezdődik Sztalin „államcsiny részletekben” című tragikomédiája és Sztalinnak ebben a szörnyű munkában kitűnő segítőtársa van: Jezsov, az új rendőrfőnök, aki fanatikus. Vak eszköz. Számára Sztalin az emberiség legnagyobb lángesze. Ő az orosz nép legszűkebb rétegeit alkalmas talajnak tartja egy új társadalmi rend felépítésére. Ebben csak egy akadályt ismer, nevezetesen azt a réteget, amely Sztalin és az alsó néposztályok között van. Gyakran mondta Jezsov, mikor még nem volt olyan hatalmas, mint ma, hogy felülről, a bürokrácia legmagasabb csúcsaitól lefelé, mélyen az osztályfőnökök sorozatáig mindenkinek agyon kell löni, ujjának kell helyet csinálni, új gépezetet kell teremteni, amely egyedül volna képes Szovjetország felépítését teljessé tenni és a Szovjetuniót Sztalin vezetésével megérlelné a forradalom kivívására. Sztalin oldalán, a titkos kémhálózatot kezében tartva, mint egy fanatikus őrjöngő hajtja végre most pokoli tervét Jezsov.

A ma hatalmon lévő triumvirátus, Sztalin—Jezsov—Sdanov el van szánva, hogy mindent és

akarja, a magas funkcionárius életével játszik. Éppen az a körülmény, hogy a mostani szovjeturalom nemcsak vak engedelmességet követel, hanem azt is ami természetellenes, hogy tudniillik a magas állásban lévő szovjetfunkcionárius találja ki Sztalin akaratát, lelkiileg lehetetlen helyzetet teremt. Érthető ilyen viszonyok között, hogy az évek óta tartó pszichológiai nyomás sulya alatt a magasrangú szovjet hivatalnokok között gyűlölet kapott lábra az ellen, aki ezt a rettenetes lelki kényszert fölöttük gyakorolja.

De az is természetes, hogy az idők folyamán ettől a gyűlölettől eltelve új ideológia fejlődött ki és az titokban érvényesülni akar, tehát szervezetekbe igyekszik tömörülni. Összekerülnek azok az emberek, akik régebbi idő óta együtt dolgoztak és körülbelül egyformán gondolkoznak. Így jöttek létre, majdnem azt lehetne mondani teázóasztalok körül az ugynevezett árulók különböző csoportjai. Zinovjev és Kamenyev maguk köré gyűjtötték azokat, akikkel előbb együtt dolgoztak, akik az ő hi-veik voltak, Pjatakov és Radek is azokkal állott össze, akikkel régebben meggyőződésből követték Trockijt és végül szerepet kapott a katonaság is. Csoportok alakultak, azután eltűntek, elszéledtek; a hírlapírók, akik nagyrészt a régi szociáldemokrata pártból tartoztak, összekerültek a tea mellett és a maguk szájaize szerint bírálták a fejleményeket.

mindenkit megsemmisít, aki és ami husz év óta Oroszország sorsát intézte. Még hónapokig tanui lehetünk „a részletekben végrehajtott államesiny” színjátékának, amely nem mondott le a világforradalom eszméjéről, mint ahogy sok megfigyelő gondolja. A Szovjetunióban ma minden a világforradalom jegyében történik és Sztalin a népek vezére akar lenni.

Elfogták a timisoarai Bega-parti gyilkosság tettesét

Timisoaráról jelentik: Huszonnégy órai bravúros nyomozás után a rendőrség szerdán délután fél 3 órakor elfogta az ismeretes Bega-parti gyilkosság tettesét Török Gusztáv 18 éves resitai illetőségű sulanc személyében, aki Rothans Béla 36 éves, szintén resitai ember jelenlétében gyilkolta meg Mincsik Ágostont. Kiderült, hogy Mincsik is betörő volt s együttesen Resitan számos betörést követtek el. A gyilkosság napján a korábbi beszámolókból említett ezereles miatt összeveszttek, a Bega-parton folytatták a veszekedést s végül Török agyonlőtte Mincsiket, azután leöntötte benzinnel és el akarta égetni, de ez csak részben sikerült.

A gyilkos egy uccai nőnél töltötte az éjszaka, de reggelre, mire Cotiu Ionel detektívőnök nyomára akadt, a nőnél már csak a revolvert találta. Török és barátja a „Naphoz” című korezmában huzta meg magát s itt fogták el őket. A cingár, jelentéktelen külsejű fiatal gyilkos mindent bevallott.

Ha Budapestre utazik

el ne mulassza megnézni

Muráti Lili

felléptével.

LULU

Fáth Imre és László Miklós 5 részes vígjátéka

Teréz körúti Színpadon

Rendezte: TARNAY ERNŐ

Ezt megelőzi

Salamon Béla

felléptével

Nászutások

László Miklós szenzációs bohózata.

Ezenkívül tréfák, operett, persziázás, stb. melyben fellépnek:

Rácz Vali, Nára Teri, Bartók Ibi, Bata Erzs, Kádár Piroška, Elek Zeuzsa, Fenyő Garati, László Imre, Jankovich és Hegyi.

Rendező: Kőváry Gyula

Minden ünnep- és vasárnap délután 3 órakor, olcsó helyárakkal!

Tel: 12-92-54

Kezdet: 9 órakor

SPORT KÖZLÖNY

Sadovski válogatott formában, — ez az AMEFA edzésének főeseménye

— Eldől a bajnokság vasárnap, — mondja Kertész Gyula, az AMEFA népszerű edzője —

Az AMEFA még a szokottnál is népebb edzést tartott szerdán délután és azon csaknem valamennyi játékos megjelent. Előbb kondíciójavító gyakorlatok szerepeltek műsoron, majd passzolgatás, fejelés, lövöldözés következett.

Sadovski kapuját ostrom alá fogták a csatárok és egymásután küldték a hatalmasnál-hatalmasabb bombákat a kapura. Sadovski azonban állta a „tüzet” és néhány biztos gólnak látszó lövést fogott ki. Látszik rajta, hogy máris formában van, — minden mozdulata ezt igazolta. De a csatároknak is „ment” ezuttal és olyan hatalmas bombákat zúdítottak, hogy a leadott lövésekkel egy-két bajnokságot meg lehetne nyerni.

Az edzés után beszélgettünk Kertész Gyulával, az AMEFA edzőjével:

— Nehéz mérkőzés volt vasárnap Timisoara-

ran a Chinezul ellen és az igazságos eredmény ennek ellenére 3:1 lett volna a javunkra. A fiúk jól játszottak és a győzelmet megérdemeltük.

— A Rapid ellen a szokott módon készülődünk és meggyőződésem, hogy a bajnokság a vasárnapi mérkőzésen eldőlt . . .

Éppen tippet akarunk kérni vasárnapra, amikor Kertész megelőzve megkérdi:

— Mi a tipp vasárnapra?

— AMEFA—Rapid 2:2 — válaszoljuk hirtelen, az edző arcán azonban látszik, hogy az első kettőssel kiegyezne, de a másodikkal nincs kibékülve . . .

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés jegyeit már péntektől árusítják elővételben a Fehér Kereszt szálloda halljában főképpen azért, hogy a vidéki jegyigényléseknek kellő időben eleget tudjanak tenni.

O Kanada—Berlin 4:1 (0:1, 3:0, 1:0). A kanadai jégkorongcsapat megnyerte a berlini revánsmérkőzést.

O Cseh II. ismét játszik. A budapesti Hungária válogatott középcsatára hétközben ismét résztvevő labdarugómérkőzésen és pedig a Hungária B)—Ujpest B) Aschner-serlegmérkőzésen és 2 gólt is lőtt. Az eredmény 4:1 (0:1) volt a Hungária javára s a gólokon Cseh (2), Bartos (2), illetve Tóth osztokodtak.

O A Hungária—Ujpest vegyes március 20-án, a német—magyar mérkőzés napján Varsóban játszik a lengyel válogatott ellen. Ugyanakkor a Nemzeti Belgrádban játszik a helyi válogatott ellen.

Hirdessen

az Aradi Közlöny-ben

Kövesse
a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg—America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazása a „Reliance” luxuszórával 130 nap — 5 világrész

Eletének legszebb utazása!

Információk prospektusok:

KUNSTLER utazási és vizumirodában
AKAD, Bul. Reg. Maria 24. — Tel. 10-86

Actedron — a „bölcsesség széruma”

— A budapesti Ideggyógyászati Klinikán kísérleteznek a osodászerrrel —

Budapestről jelentik: Az idegtani klinikán érdekes kísérleteket végeznek egy amerikai anyaggal. Ezt a szert Amerikában Benvedrinnek nevezik, Magyarországon azonban Actedron név alatt ismerik. Dr. Benedek László, az idegtani klinika igazgató-főorvosa elmondotta, hogy Budapesten a kontinens valamennyi klinikáját megelőzve kísérleteznek az Actedronnal. Ugy tapasztaltuk — mondotta az igazgató-főorvos — hogy

az Actedron előnyösen hat az agykéregre, tehát elősegíti az agy intellektuális működését. Az Actedron előnyösen befolyásolja az egyén felvigyóképességét, az agyműködése megelégnél és az emlékezőtehetsége megjavul.

A szer adagolása után az egyén egész más színben látja a világot, jókedvűen végzi a munkáját s nagyobb teljesítőképességgel bír. Így az új szerrel meg lehet változtatni az ember szellemi életét s egyes egyéneknél a szer egyszeri adagolása egész napra biztosítja a jó hatást. Benedek igazgató-főorvos szerint az Actedront jól lehet használni különféle betegségek gyógyításánál is.

Színház

Vigyázzon a dátumra: március 16-án
Betegh Bébi hangversenye az Iparos Kulturházban

A jövő hét fontos dátuma: 16-ika! Ezen az estén tartja egyelően hangversenyét az Iparos Kulturházban Betegh Bébi, Arad körülrajondott kedvence. Gróf Éva tehetséges és bájos növendékei, Gál Duci, Nuszbaum Marika, Hegedűs Magda, Rosenfeld Magda fognak szenzációsan táncolni. A március 16-iki hangverseny a forró színházi estéknek reminiscenciája lesz. Erről a hangversenyről nem hiányozhat senkiesem. A jegyek árusítása szombaton megkezdődik az Iparos Kulturházban délelőtt 11 órától 1 óráig.

A színház hírei

* Pénteken este hivatalos szünet.
* Délutáni előadások. A hét műsorán még két délutáni előadás szerepel. Szombaton délután 5 órakor „Kis szökevény” operett, egységes, olcsó helyárakkal van kitűzve, míg vasárnap d. u. 3 órakor „Sárgapitykés közlegény” megv. olcsó helyárakkal. A darabnak az lesz Aradon a 33-ik előadása.
* „Macskazene” a címe annak a kitűnő Eisenmann operett-ujdonságnak, melyet szombaton este mutat be a színház. Ez az operett már hetek óta foglalkoztatja az operett-személyzet legjavát és bemutatója csak a forgószínpad elkészültét várta meg. Az új operettet kitűnően felépített cselekménye, lekötő librettója és fülbemésző muzsikája bizonyára sikerhez fogják vezetni. Gábor Mara, Krémer Mancsi, Gách Edith, Badóczy, ifj. Szendrey, Karácsonyi, Szabadkai Miklós a főbb szerepekben. Az új operett szombaton este 9 órakor, vasárnap d. u. 6 és este 9 órakor, valamint hétfőn este van műsoron.

* „Duo”. Louis Verneuil színművének bemutatója a budapesti Belvárosi Színházban. Előkelő színadai munka a „Duo”. Az író nemcsak szórakoztatni, hanem gyönyörködtetni is akar és — Bárdos Artus pompás fordításában — állandó a lenyűgöző feszültség a színpadon. Két nagy színész, Makay Margit és Beregi Oszkár művészi játékka a lüktető élet illúziójának forrását tükrözi vissza. Csak két ilyen kiváló művész tudja fenntartani azt a feszültséget, mely a néző fantáziájában benépesíti a színpadot. A legtisztább és legnemesebb művészi intenciók tökéletes tolmácsolása biztosítja a budapesti Belvárosi Színház páratlan sikerét, amelyhez Vajda Pál kitűnő rendezés és Gara Zoltán izléses diszletei is nagy mértékben járultak hozzá.

A színház heti műsora:

Pénteken nincs előadás.
Szombaton délután 5 órakor egységes, olcsó helyárakkal: „Kis szökevény” operett. Este 9 órakor bemutató operett-ujdonság: „Macskazene”.

Az atlétikai szövetség az 50 százalékos etnikai arányszámhoz ragaszkodik

Bucuresti. Az atlétikai szövetség tanácsa tegnapi ülésén úgy határozott, hogy kérni fogja az UFSR-től a nemzeti válogatott csapatok részére megállapított etnikai arányszám megváltoztatását. Az UFSR döntése szerint ugyanis 25 százalékban lehetnek kisebbségi tagjai a válogatottnak. Ezzel szemben az atlétikai szövetségnek az az álláspontja, hogy ha nem engedélyezik részükre 50 százalékban kisebbségi beválasztását, nem vállalkozhatnak arra, hogy az ezévből sorakerülő nemzetközi viadalokon kiállítsák a román atléta csapatot.

Olimpia—Electrica meccsel indul a C) liga bajnokság Aradon

A C) liga tavaszi fordulójának footballmérkőzése megkezdődnek. Aradon az Olimpia—Electrica mérkőzéssel indul a tavaszi forduló. Ez a meccs vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel kerül lebonyolításra az Olimpia micalai sporttelepén.

Jó formában van a Gloria Gloria—SGA 13:1

Csütörtök délután a Gloria pályán játszott edzőmérkőzést a két csapat, amelyen a Gloria Theimler nélkül, az SGA pedig Szabó, Heller és Balogh helyén tartalékkal állt fel. A Gloria jó formáról tett tanúságot és főként a Varjassy-Volentir hátvédpár, Dobra és Lupas, valamint Igna és Micola tüntek ki nagyszerű játékkal. Az SGA-ban Márki kapus pompásan védett, kivül csak Müller és Csányi érdemelnek említést. A gólokon Rohan (4), Micola (3), Fritz (3), Tudor (2) s Igna, illetve Kurilla osztokodtak. Biró: Szabó.

Sztrájk?

A fővárosi lapok fenntartással közlik azt a hírt, hogy az A. ligás csapatok vasárnap nem állnak ki bajnoki mérkőzésekre, így akarnak tiltakozni a szövetségi díjak kirovása miatt. A lapok közlik, hogy az egyesületek elhatározása még nem öltött végleges formát.

O A csehszlovák szövetség értesítette a román szövetséget, hogy a válogatott atléta csapatot a nyáron készséggel leküldi Bucurestibe egy országok közötti válogatott versenyre. A román szövetség még nem válaszolt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Polgármesteri rendelkezések Aradon

az uccai reklámok és vándorkereskedések szabályozására

Orezeanu Romulus polgármester ma két rendeletet adott ki, amely közül az egyik a kereskedőket, a másik pedig a vándorkereskedőket érinti közelebbről.

Az első rendeletben a polgármester megállapítja, hogy egyes kereskedők és kereskedelmi vállalatok a főútvonalakon lévő fákat arra használják fel, hogy azokhoz reklámtáblákat támasszanak, vagy szögezzenek. Mivel ennek az eljárásnak következtében a fák kiszáradhatnak, a polgármester rendeletileg tiltotta azt, hogy a város bármely részében a jövőben a fákhöz reklámtáblákat támasszanak vagy erősítsenek. Ugyancsak tilos a Regina Maria és Regele Ferdinand utakon kis kocsikon reklámokat elhelyezni, a virágágyak közötti területet is beleértve. Azokat, akik a fenti rendeletet nem tartják be esetenként 500 lei pénzbírsággal sújtják. Azokat a reklámtárgyakat, amelyeket a jövőben az említett területen találnak, a város köztisztviselési hivatala elszállítja.

A másik rendeletben a polgármester arra

utal, hogy az utóbbi időben a város főútvonalán, a korzón vándorkereskedők cukorkákat, pattogatott kukoricát, déli gyümölcsöt árulnak, a közönség pedig a papirosokat, amelyekbe ezeket csomagolják, az uccán eldobja, ami által lehetetlenné válik a főútvonal tisztántartása. Megemlékezik a rendelet arról is, hogy szinte naponta reklám célját szolgáló röplapokat osztogatnak, amelyeket szintén eldobnak és ezzel szinte állandó piszkos jelleget kölcsönöznek a főútvonalnak.

Ezért a polgármester megtiltotta a Goldis uccától a Closca uccáig terjedő utszakaszon a vándorkereskedelmet, valamint azt is, hogy ezen az útvonalon megszábott, fix helyeken állva bonyolítsanak le az uccán kereskedelmet. Felhívják a cipőtisztítókat, hogy a legnagyobb rendet és tisztaságot őrizték meg a cipőtisztítást szolgáló berendezés körül, mert különben eltávolítják őket jelenlegi helyeikről.

A fenti rendelkezések ellen kihágókat a város köztisztviselési szabályrendelete értelmében büntetnek meg.

A bucaresti-i tábla ítélete szerint:

A komplementáris és adiciónális adók levonandók az adóköteles jövedelemből!

Az ipari és kereskedelmi vállalatokat már hosszabb ideje foglalkoztatja az egyenesadó törvény 31. szakasza 10. pontjának értelmezése.

Az említett törvény 31. szakaszának 10. pontja ugyanis a kereskedő nyers jövedelméből levonható tételek között a különböző vállalati költségeket említi meg, ezek közé értve a fenntartási és biztosítási költségeket is, kivéve azonban ezek közül „a jelen adót, amely magára a vállalatnak a tárgyára vonatkozik.”

A pénzügyi hatóságok ezt az intézkedést mindenkor szigorúan értelmezték és „a folyó év adóját” nem engedték levonni a kereskedő nyers jövedelméből. Nemcsak a kereskedelmi adót nem engedték és nem engedik levonni, hanem a komplementáris és adiciónális adókat sem.

Az érdekelt felek az adókievető bizottságok döntései ellen felfolyamodással éltek és ezeknek révén a kérdés több ízben került a táblák döntése alá. Az egyes táblák nem helyezkedtek azonos álláspontra és így ellentétes határozatok jöttek létre, amennyiben egyes hatá-

rozatok csak a szorosan vett kereskedelmi adótételt tekintik olyannak, amely nem vonható le a költségek között, viszont más határozatok általánosító értelemben mindazokat az adókat kizárták a levonás kedvezményéből, amelyek a kereskedelmi adó alapján, mint annak járuléka kerültek kivételre.

Az érdekelt köröket élénken foglalkoztatja az ország legtekintélyesebb táblájának, a bucaresti-i táblának határozata, amelyet ilyen felfolyamodás ügyében hozott és amelyben úgy értelmezte az egyenesadó törvényt, hogy csak a szorosan vett kereskedelmi adó nem vonható le a nyers jövedelemből a költségek között, ellenben a járulékos, komplementáris és adiciónális adók a költségek között levonandók. (A határozatot a bucaresti-i tábla II. tagozata 15—1937. szám alatt hozta.)

A bucaresti-i tábla nagy tekintéllyel bizonyára hozzájárul ahhoz, hogy az eddig vitás joggyakorlat a helyes értelemben állandósuljon és az adókievetéseknél érvényesüljön, ami az érdekelt vállalatok számára jelentős megtakarítást eredményez majd.

Közgazdasági élet

A gyapot importőrök belső gyapotot is kötelesek vásárolni

A Monitorul Oficial egyik legutóbbi számában rendelet jelent meg, melynek értelmében a gyapotimportőröknek a belső termelés fellendítése érdekében minden egyes behozatal alkalmával az importált gyapot mennyiségének megfelelő gyapotot kell belső termelőkötől is vásárolni.

Ugyancsak a Monitorul Oficial közli azt a rendeletet, amely szerint 45 millió rendkívüli hitelt szavaztak meg annak a famennyiségnek kiűzetésére, amelyet állami erdőkből utaltak ki közintézmények, hidak építése, valamint tűz- és árvíz-károsultak céljaira.

Utazási célokra szolgáló valutákat csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumtól lehet kérvenyezni. A Banca Naționala ma közleményt hozott nyilvánosságra, amelynek értelmében a magánszemélyek (utazás, külföldi tanulmányok) céljára szolgáló valuták iránti kérvényeket csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium mellett működő bizottsághoz (București, Sr. Doamnei 4. szám) lehet benyújtani.

A társadalombiztosító felhívása

A társadalombiztosító aradi igazgatósága felhívja az érdekeltet figyelmét arra, hogy legkésőbb március 31-ig lássák el biztosítási könyvecskéiket fényképpel, mert ellenkező esetben nem részesülhetnek a társadalombiztosítónál orvosi kezelésben és sem gyógyszert, sem pedig táppénzt nem kaphatnak. A könyvecskébe olyan képet is beragaszthatnak, amelyen családtagjaik is szerepelnek. Ezt a rendelkezést főközzel szigorral hajtják végre, mert az igazgatóság olyan visszaéléseknek jött nyomára, amikor egyes biztosítottak hozzátartozóknak tüntettek fel szomszédokat és egyéb ismerősöket, akiknek semmi közük sem volt a társadalombiztosítóhoz.

= **Ingyen vizum Belgiumba.** A Camera de Comerț și de Industrie din Arad közli, hogy a brüsszeli nemzetközi mintavásár látogatói a vásárigazolvány alapján március 27-ig ingyenes vizumot kaphatnak utlevelükre.

= **Nem engedélyeznek a jövőben vámmentességet.** A költségvetés összeállításának alkalmával megállapították, hogy a most befejezéshez közeledő költségvetési évben másfélmilliárd lei értékben engedélyeztek vámmentességet. A pénzügyminisztérium úgy döntött, hogy a jövőben hasonló vám-
engedélyeket nem engedélyeznek.

Előzze meg és kezelje a náthát, köhögést, hörghurutot egy doboz

VALDA
PASZTILLA-val

Beiktatták az aradi Kereskedelmi és Iparkamara új vezetőseget

— Mateescu Stefan a Kamara új elnöke és dr. Iercan Nerva az alelnöke —

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara új átmeneti bizottsága csütörtök délelőtt a törvényes előírásoknak megfelelően Ramonteanu Coriolan helyettes törvényszéki főelnök kezébe letette az esküt. A beiktatás után az új vezetőség megtartotta első ülését, amelynek során az intézmény elnökévé Mateescu Stefan, az aradi villanygyár vezérigazgatóját választotta meg, míg alelnökévé dr. Iercan Nerva, a Victoria takarékpénztár vezérigazgatóját választotta meg. Mateescu Stefan tudvalóval már hosszú esztendőken át állt a Kamara élén és újból való megválasztása Arad gazdasági köreiben őszinte meglepetést váltott ki. Iercan Nerva dr. az új alelnök pedig egyike Arad legképzettebb, nagy tekintélynek örvendő közgazdasági szakértőinek.

Újabb nyersanyagokat kontingentálnak

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium határozata értelmében a közeljövőben ismét a kontingentálás rendszere alá vonják a következő nyersanyagokat: 84. vámtétel (bivalyökör, tehén, borjú-bőrök szőrrel, vagy anélkül), 864. vámtétel (kén), 1006. vámtétel (metallurgiai koks), 140—45. vámtétel (gyapjúfonal), 508—15. vámtétel (gyapotfonal).

Új árak, árfolyamok

A bucaresti tőzsdén a fix kamatozású papirokban újabb emelkedés állott be. A stabilizációs kötvény árfolyama 45 és egynegyedre, a kisajátítási kötvény 64 és háromnegyedre, az 1933. évi kötvény pedig 60-ra emelkedett. Az ipari papirok árfolyamában változás nem állott be.

* **Bucuresti hivatalos árfolyamok.** Az alábbi számok a Banca Naționala eladási árfolyamait üntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. (Francia frank 3.30 (4.55), angol font 502 (692.76), dollár 100.05 (138.07), lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.85 (77.07), csehszékora 3.51 (4.84), zloty 19.05 (25.29), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23.20 (32.02).)

* **Bucuresti magánárfolyamok.** Francia frank 6.70—6.80, angol font 990—1000, dollár 185—190, holland forint 105—110, német márka 40—42, csehszékora 6.30—6.35, zloty 37—39, pengő 36—39, osztrák schilling 35—37, dinár 4—4.10, svájci frank 46—47.

* **Az arany árfolyama.** A Banca Naționala a Napoleon-aranyat 886, míg az aranyfontot 1118 lelei fizeti.

* **A gabonapiac lanyna és a kereslet hiánya jellemzi.**

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 11.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása, Kamarazene, gramofonlemezek. (Dittersdorf: Quartet No. 1. Beethoven: Op. 18. No. 1.) 19: Időszerű művészeti kérdések. 19.15: Beethoven-ciklus, Trio op. 1. No. 3. (Ion Filionescu zongora, D. Teodoru hegedű, Th. Lupu gordonka). 19.50: C. Giurescu egyetemi tanár előadása az iparosodás kezdetéről. 20.10: Vallásos zene. Sabina Niculescu hárfahangversenye. 20.35: A „Románia” énekhar hangversenye. Vezényel: N. Lungu. 21.05: Felolvasás. 21.20: Richard Wagner: „Parsifal”. Opera előadás gramofonlemezek. Vezényel: Karl Muck, a berlini opera ének- és zenekara közreműködésével. 22.30: Hírek, sport.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A testi és szellemi képességek fejlesztése és a népesedéspolitikai. (Felolvasás.) 11.45: A Maya Kodex az indiánok őskulturájáról. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli hangverseny. 13.05: Rácz Lajos és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A 2. honvédegyalozzred zenekara. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diáktévéje. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Vendégjárás Csáktornyan. 18.30: Farkas Józsa és cigányzenekara. Közben 18.55—19.05: Sportközlemények. 19.40: Berei Soó Rezső dr. egyetemi tanár előadása. 20.10: Népzenegyűjtés hanglemezekre. Lajtha László előadása (hanglemezekkel). 21: Hírek. 21.25: Hubay Jenő emlékezete. Közreműködik az Operaház tagjaiból alkotott zenekar. 0.05: Jazz-zenekar.

Budapest II. 20—20.25: Gyorsírótanfolyam. 20.30—20.55: Felolvasás. 21.25—22.35: A rádió szalonzenekara. 21.40—23.05: Hírek, időjárásjelentés. 23.10—24: Hanglemezek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 12.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Ion Fazlă mandolinzenekarának hangversenye. 15: Idegen időszerű kérdések. 16.45: Ora strajerilor. I. Dr. Podeanu-Niscov egészségügyi előadása. II. Creanga egyik műve hangjátékká feldolgozva, énekari kísérettel. III. Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.05: A Costica Tandin-énekkar játéka. Mia Braia és Petre Alexandru énekszámaival. 19: Felolvasás. 19.15:

Hitler követelése volt:

Ausztria és a szudéta vidék népe maga döntse sorsáról

— A német gyarmati követelések és az angol—olasz tárgyalások —

A német gyarmati probléma közelebb jutott a megoldáshoz. Az egész világ felfigyelt azokra a tárgyalásokra, amelyek néhány nappal ezelőtt indultak meg Berlinben Anglia és Németország között, mert mint most kiderült ezek a tárgyalások főképp a német gyarmati követelések teljesítési módjára vonatkoznak. Az európai nagyhatalmak Anglia, Franciaország és Olaszország belátták, hogy a német gyarmati követeléseket illetően kell keresni kielégítő megoldást a három európai nagyhatalom diplomáciáját ez a kérdés már hónapok óta foglalkoztatja, mégis a probléma nem jutott soha oly közel a megoldáshoz, mint most, amikor berlini és londoni jelentések szerint Henderson angol nagykövet kormánya megbízásából konkrét javaslatot tett a német kormánynak. Ez a konkrét javaslat abban merül ki, hogy az angol kormány felajánlja Németországnak Togo-földet és brit Guineát.

Togo-föld, amely az afrikai Aranypart közelében terül el német gyarmat volt. Anglia s Franciaország osztottak rajta a világháború után. Területe 87.200 négyzetkilométer. Természeti kincsekben meglehetősen gazdag vidék, termékei kakaó, kopra, palmaolaj és vasérc. Guinea, Grönland után a föld legnagyobb szigete, területe 768.000 négyzetkilométer. Ma Németországnak a világháború előtt 2.993 ezer négyzetkilométer kiterjedésű gyarmata volt. Ezt a háború után az utolsó négyzetméternyi területig elvesztette. Kína, Japán, Belgium, Franciaország és Anglia osztottak a német gyarmatokon, a legtöbbet kapott Anglia

angol fennhatóság alatt áll és az a terület, mely viszajutna Németországhoz 240.000 négyzetkilométer kiterjedésű. Termékei: kókuszdió, kacsuk, kakaó, banán, különböző fűszerek.

Az angol sajtó még mindig foglalkozik a német—osztrák problémával és nagy feltűnést keltett a News Cronicle-nak az az értesülése, amely szerint Hitler és Ribbentrop konkrét javaslatot dolgoztak ki a négyhatalmi egyezmény megkötésére. Az egyezményt aláíró hatalmak Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország lennének.

A lap úgy tudja, hogy az angol—német tárgyalások öt pont körül forognak, még pedig:

1. Gyarmati ügyek, amelyek tárgyalásánál Németország bejelenti az erre vonatkozó propaganda hadjárat megerősítését. Németország valamennyi volt gyarmatát visszaköveteli.

2. Annak elérése, hogy az angol sajtó ne mérgezze meg a német—angol légkört.

3. Németország követeli, hogy Anglia ismerje el a csehszlovákiai szudéta németek és az osztrákok önrendelkezési jogát és hogy a két nép számára tartsanak népszavazást, annak eldöntése érdekében, hogy hogyan akarják tovább sorsukat alakítani.

4. Németország szívesen venné, ha Anglia részéről nem történnének olyan kísérletezések, amelyek a róma—berlini tengely gyengítését célozzák.

5. A négyhatalmi egyezményt aláíró hatalmak Szovjetországgal minden kapcsolatot megszakítanak.

A hangverseny folytatása. 20: Rádióegyetem. 20.15: Zenei bemutatók. 21: A rádió üzenetei. 21.15: Tánczenekar, Viorica Anghel énekszámaival. 22.30: A Sandu Marcu-zenekar hangversenye a „Cina”-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11.00: Hírek. 11.20: Cholnoky Viktor elbeszélése: „Az Arany Sarkantyú”. (Felolvasás). 11.45: A pestbudai árviztáblákat ismerteti Mesterházy Jenő. 12.00: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.30: Hangleme-

zek. 15.40: Hírek. 15.55: A rádió műsorának ismertetése. 16.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Hársányi Özi meséi. 17.45: Mit üzen a rádió? 18.30: Simenszky Valéria zongorázik. 19.00: Hogyan találkoznak rövidhullámú amatőrjeink az öt világrésszel? 19.35: Kubányi György magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula és cigányzenekara. 20.30: Kovács professzor, Hangjáték három részben. Irtá Vándor Kálmán. Utána kb. 22.00: Hírek. 22.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 22.50: Időjárásjelentés. 23.10: Cigányzenekar. Budapest II. 19.35—20.00: Mezőgazdasági félóra. 20.05—20.30: Révész Béla elbeszélése. 20.30—21.45: A rádió szalonzenekara.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden továbbára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

„Még nem késő”. „Közös érdek”. „Pajtás” jelígre levél van a kiadóban. 1324

Jobb nyelvény keresi diszkrét urlembert ismeretségét, ki anyagilag is támogatná. „Diszkrét” jelígre a kiadóba. 1325

ALKALMAZÁS

Intelligens nyelvény fogorvosnál elhelyezkedést keres. „Szerény” jelígre a kiadóba kérem. 1300

nyelvényben iartás tisztviselőt keresünk délutánra. Jelíge „Jó irás” a kiadóba. 1327

Zsidó nő üzemhez, háztartáshoz, kézimunkához értő, elhelyezkedne talán idősebb házaspárnál, esetleg anyahelyettesnek. Cim a kiadóban. 1317

Keresek azonnalra egy ügyes segédet bodezába és egy kifutó fiút. Cim a kiadóban. 1328

LAKÁS

Butorozott ebédlő, háló fürdőszoba használati magánháza kiadó. Cim: Str. Stelescu 25. 1306

KÉTSZOBÁS magánházat keresek. Iche-tőleg közel a belvároshoz. Cimeket ármezijelöléssel a kiadóba kérek.

Magánház kiadó, nagy kerttel. Cim a kiadóban. 1322

Kiadó a központban butorozott szoba fürdőszobával. Bul. Reg. Maria 18. Házfelújító. 1326

VÉTEL—ELADAS

Antik berakott szalonarnitúra, piros brokáttal bevonva, valódi perzsa öszszekötő szőnyegek, bronz csillár, festmények, konyhabutor és felszerelés eladó. „Comisio” bizományi-üzlet, Dacia kávéház mellett. 1315

Jókarban levő mély (Szepessy-féle) gyermekkosci eladó. Cim a kiadóban. 1304

Valódi keleti perzsa szőnyegek eladók. Str. Eminescu 16., földszint jobbra. 1329 Pénzesztársat keresek jövedelmező üzlethez. Cimeket „Most aktuális” jelígre a főkiadóba kérek. 1320

Biliárdasztal eladó. Cim a kiadóban. 1316

Eladó egy háromajtós puht íégszekrény, 170 cm. hosszú. Cim Papp János, Pán-cota.

Egy ebédlőkredenc lei 1800.— Biedermayer ülőgarnitúra, 10 darabból álló, empire granyozott, zöldbrokáttal bevont ülőgarnitúra, antik és modern vitrinek lei 800-tól, modern új recamier lei 2900, His Masters hordozható gramofon 25 lemezzel lei 2400. Modern új hátszobák lei 5000-tól. Zálogkövetítést a timisoarai zálogházba és zálogjegyek hosszabbítását olcsón vállaljuk. Tempo bizományi-üzlet, Fischer Eliz-palota. 1323

Eladók: Modern himzett túll asztal-terítők, fekete és ecru túll filcplaké-terítők, jout-terítők, vitrinkendők, modern diónpárnák, higénikus gyermekjátékok. Strada Coşbuc 34. szám, FEKETE

Friss libazsir eladó. Str. Episc. Ciocogariu 7.

KÜLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban. Str. Moise Niccará 9-11. lakásberendezések beraktározat. Eladó konyhaberendezés, üveg fal, 2 villanycsillár, barok ebédlő és plüs-divány. 1292

Házlasszonyok figyelmébe! Prima olasz citrom 1 kgr. 25 lei, narancs 1 kgr. 25 lei Kollmál, szemben a főpostával. 1303

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matrácot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástholmit, — Vásárolók lakásban és padlásokon heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-uoca 5 Steiner Sándor.

Legújabb jelentéseink:

Izgatott hangulatban készül Ausztria a népszavazásra

— Linzben megszállotta a Hazafias Front a postát és a táviró-állomást — Hadikészültségben állanak a fegyveres erők —

Távolmaradnak a horogkeresztesek a szavazásról?

Az osztrák kormány teljes bizalommal tekint a szombatira és vasárnapra kitűzött népszavazás kimenetelére. A hatóságok lázas sietséggel teszik meg a szükséges előkészületeket, hogy a szavazás zavartalanul bonyolítható legyen. Ugyanakkor teljes erővel megindult a választási propaganda is. A kormány félhivatalosa szembefordult azokkal a híresztelésekkel, hogy a népszavazást elhalasztják. Ennek a tendenciósus híreknek semmilyen alapja nincs. A lakosság nagy örömmel fogadta a népszavazás elrendelésének hírért, mert hosszú idők után újra az urnák elé járulhat meggyőződését kifejezésre juttathatja. Bécs belvárosának uccáin tegnap szüntelenül tüntetett a hazafias ifjuság és a nemzeti érzésű lakosság. A Schuschnigg és a népszavazás mellett szóló tüntetések az esti órákban is megismétlődtek.

Hofer Antrás szabadság-dalának jegyében

Bécsből jelentik: Az osztrák főváros már is a népszavazás előkészületeinek jegyében áll. A hatóságok készülődései mindenütt nagyméretűek. A szavazóhelyiségek berendezését már megkezdték, az uccákon és a köztéren hajtalmas hangszórókat állítanak fel, amelyen az eredményeket fogják közölni vasárnap este a közönséggel. Schuschnigg szövetségi kancellár ma reggel érkezett vissza Innsbruckból Bécsbe. A pályaudvar előtt hatalmas tömeg várta és lelkes ünneplésben volt része a kancellárnak. A választás előkészületeitől eltekintve mindenütt az egész országban nyugalom uralkodik. Még Stájerországból, vagy Grácból, ahol a nemzeti szocialista mozgalmak még az utóbbi napokban is a legerősebbek voltak sem érkeztek semmiféle megmozdulásról hírek. A nemzeti-szocialisták tábora még nem tudja, milyen álláspontot foglaljon el a meglepetésszerűen kitűzött választással kapcsolatban.

A Londonban működő Angol Népszövetségi Unió végrehajtó-bizottsága legutóbbi ülésén hámulatát fejezte ki Schuschnigg bátor beszédéért, amelyet Ausztria területi sérthetlensége és politikai függetlensége érdekében mondott. Ugyanakkor örömmel üdvözölték azt az elhatározást, hogy Ausztria népe dönthet saját sorsáról, hangsúlyozva, hogy Ausztria függetlenségének megvédése a mai időkben kivételesen fontos jelentőséggel bír.

A párisi esti lapok nagy meglepetéssel fogadták az Ausztriából érkezett legújabb híreket, amelyek szerint Schuschnigg kancellár március 13-ára népszavazást tűzött ki, hogy véglegesen tisztázza a helyzetet: Ausztria önálló és független köztársaság akar-e maradni vagy sem. Az újságok különösen Schuschniggnek a következő szavait emelik ki:

— „Mi a berchtesgadeni megegyezést a maga teljességében végrehajtjuk, de semmivel sem többet.”

A lapok szerint a népszavazás eredménye nem kétséges: az osztrák nép független, önálló akar maradni. Ez különösen akkor bizonyosodott be, amikor Schuschnigg Tirolnak száz év-

Az aradi Eniti Ernő

döntő művész-sikere Párisban

Párisból jelentik: Nagy siker jegyében tartotta meg március 9-én párisi hegedűhangversenyét az aradi származású Eniti Ernő, fiatal hegedűművész. A hangverseny a francia főváros legnagyobb hangversenytermében volt, melyet zsuföld-sig töltött meg Páris előkelő és zeneértő közönsége. Eniti Ernőt Erstočan, Casals Pablo világhírű csellóművész kísérte zongorán. A közönség nagy elragadtatással hallgatta a rendkívül tehetséges hegedűművész játékát és zúgó tapsokkal fejezte ki elismerését. Eniti több műsorszámát megismételte és a közönség zajos kivánságára ráadást is játszott. Eniti Hubay Jenő tanítványa volt s a mostani hatalmas párisi sikerével egy új magyar művész karrier indult el.

vel ezelőtt végbement hősie szabadságharcát említette fel és a tömeg lelkesen az „Andreas Hofer“-dalt énekelte.

Londonban Bécsből érkező hírek nyugtalanságot keltenek. Mértékadó helyen attól tartanak, hogy az osztrák nemzeti szocialisták nyomást akarnak gyakorolni Schuschnigg kancellárra, hogy kormányába még több nemzeti szocialista minisztert vegyen fel. A „Reuter“-ügynökség jelentése szerint az osztrák nemzeti szocialisták azt az utasítást kapták a vezetőségtől, hogy a vasárnapi népszavazáson ne vegyenek részt. Ezzel szemben Bécsben tegnap este Schuschnigg aláírásával felhívás jelent meg a népszavazással kapcsolatban. Zernatto miniszter rádióban közölte, hogy a népszavazás szombaton kezdődik és vasárnap este ér

Bemutatkozott a parlamentben az átszervezett magyar kormány

— Az új kabinet a régi célkitűzéseinek alapján folytatja munkáját —

Budapestről jelentik: Az új magyar kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor tették le az esküt a várbán, Horthy Miklós kormányzó előtt. Az eskütétel után a kormányzó magánkihallgatáson fogadta a kormány tagjait, majd Darányi miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai a miniszterelnökségi palotába hajtottak.

Az új kormány tagjai délből fél 1 órakor érkeztek meg a parlamentbe. A képviselőház ülését egy órakor nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök. Felolvasta a kormány lemondásáról és átalakításáról szóló átiratot, ezután pe-

véget. A választás szabad és titkos és abban a 24 évesnél idősebb férfiak és nők vesznek részt. A szavazójegyen az igen szó van nyomtatva és akik „nem“-el kívánnak szavazni, azt egy másik hasonló nagyságu papírra kell, hogy írják. A kormány azt reméli, hogy óriási többséggel fog győzni, annál is inkább, mert a 24 éves életkor megállapítása következtében az ifjuság felforgató elemei kimaradnak a szavazásból.

Ugy a Hazafias Arcvonalt, mint a nemzeti szocialisták tábort teljesen váratlanul és készületlenül érte Schuschnigg kancellár bejelentése a vasárnapi népszavazásra. Ezzel kapcsolatban az agitáció már órákkal a kancellár beszédének elhangzása után indult. Éjjeli körülményben tömegesen szórták szét a különböző című és szövegű röplapokat. Ezer és ezer ember tüntetett Bécs uccáin a kora hajnali órákig, részben Schuschnigg, részben a nemzeti szocialista diktatura mellett.

Ma reggel 8 órától kezdve az egész osztrák karhatalom, beleértve a katonaságot is, teljes készenlétben áll és így is marad a népszavazás lefolytatásáig.

A francia sajtó az osztrák eseményekkel kapcsolatosan hangsúlyozza, hogy Ausztriát illetően a helyzet megváltoztatásáról még az esetben sem lehetne szó, ha az osztrák nép nagy tömegei a Németországhoz való csatlakozás mellett döntené. A francia külügyminiszteriumhoz közelálló helyen kijelentették, hogy a békeszerződés biztosítja Ausztria függetlenségét úgy, hogy az esetben sem lenne Ausztria egyesíthető Németországgal, ha ezt maga Ausztria akarná végrehajtani.

A késő éjjeli jelentéseink szerint az osztrák főváros uccáin tehergépkocsikon járnak a propagandisták, akik a március 13-iki népszavazásra készítik elő a lakosságot. Az osztrák Hazafias Front és a nemzeti szocialisták között összeütközések is történtek.

Linzben is nagyszabású tüntetések voltak: a Hazafias Front egyik rohamcsapata revolverekkel felfegyverkezve megszállta a postát és a drótnélküli táviró állomást.

Nem lesznek az idén új adókiivetések!

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban áttanulmányozták az április elsején életbelépő költségvetés előkészítésével kapcsolatos munkálatokat. Canciov pénzügyminiszternek az a szándéka, hogy leegyszerűsítsék az adókiivetésekkel összefüggő munkát, mert az új költségvetést a folyó évi bevételek alapján kívánják összeállítani, így tehát lényeges változások amugy sem lennének.

Erre való tekintettel a pénzügyminiszter elrendelte az új adókiivetésekkel kapcsolatos munkálatok felfüggesztését és

azt a nagyjelentőségű rendelkezést hozta, hogy az egyéni, a társaságok, valamint a szabadfogalkozásuk esetében a most lejárvó költségvetési évben szerepelt adót írják át az új költségvetési évre. Kivételt képeznek a részvénytársaságok.

Az új rendelkezés következtében az adókiivető bizottságok, amelyek március 15-én kellett

volna megkezdjék munkájukat, már nem ünek össze és azok tagjait nem is nevezik ki.

A részvénytársaságok adóját kivétől bizottságok április 15-én kezdik meg munkájukat.

Felmentették Tomescut

Bucurestiből jelentik: TOMESCU Alexandru akit gyilkosság miatt állították az esküdt-szék elé, ma este felmentették.

A volt miniszteriumi tisztviselő, aki féltékenységből agyonlőtte BRANDUS Mircea nevű barátját, akit azzal gyanúsított, hogy viszonya van a feleségével, a felmentő ítélet után azonnal elhagyta a tárgyalótermet. A szabadlábra helyezés a felmentő ítélet után rögtön hatályba lépett.